

DARBININKAS

Vol. LXXVIII, Nr. 10
Kovo - March 5, 1993 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd. Kaina
Brooklyn, N.Y. 11207 \$ 1.00

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— Lietuvos Statistikos departamentas susumavo 1992 m. Lietuvos ekonominės socialinės raidos rezultatus. Praėjusieji metai žemės ūkiui buvo sunkūs. Išauginta 2225 tūkst. tonų grūdų arba 66 proc. 1991 m. lygio. 1992 m. ūkininkų ir gyventojų ūkiuose išauginta tik 37% visų grūdų.

— Lietuvoje minimalus pragyvenimo lygis nuo kovo 1 d. pakilo nuo 1920 iki 2210 talonų per mėnesį. Gi minimalus atlyginimas pakilo nuo 2040 talonų iki 2350 talonų per mėnesį. Tačiau reali pragyvenimo kaina žymiai aukštesnė, šiuo metu yra 8124 talonai per mėnesį.

— Latvijos ambasada Washingtone, DC, pranešė, kad nuo kovo 5 d. Latvijoje bus įvedamas lats — Latvijos pinigai. Pradžioje bus įvedamas tik 5 latų vertės banknotas, kurio konvertuojama kaina 1:200 Latvijos rublių. O Latvijos rublis šiomis dienomis konvertuojamas į dolerius 1:100. Ilgainiui bus įvesti ir kitos vertės latų banknotai. Lygiagrečiai tam tikrą laiką galios ir Latvijos rubliai.

— Baltijos valstybių gynybos ministrai vasario 24 d. Talline sutarė praveisti bendrus karinius apmokymo kursus gegužės mėnesį. Be to, jie aptarė būdus, kaip glaudžiau bendradarbiauti su NATO valstybėmis ir nutarė įvesti NATO standartus dokumentacijoje, žemėlapių sudaryme ir kitose srityse. Baltiečiai planuoja pasiūlyti Tarptautinei Bendruomenei savo karius taikai palaikyti.

— Vilniuje per parą padaroma vidutiniškai 50-60 nusikaltimų. Įdomi vagystė įvyko vasario 17 d. Iš vienos Vilniaus universiteto lietuvių kalbos katedros auditorijų pavogti trys oriniai šautuvai ir du magnetofonai.

— Lietuvos Vytautės ir Vytautai sausio pradžioje buvo susirinkę Kaune, prie Vytauto Didžiojo paminklo, paminėti savo dienos. Vytautų klubai veikia ne tik Kaune, bet ir kituose Lietuvos miestuose.

— Panevėžio mieste nuo vasario 12 iki 18 dienos dizenterija susirgo 116 gyventojų. Spėjama, kad žmonės galėjo užsikrėsti per Panevėžio pieno kombinatą gaminamą varškę.

Porinkiminė Lietuva pasaulio spaudoje:

— Paryžiaus "Le Monde" - "Lietuvoje demokratija neišgalvota, kvėpia diktatūra". "Į Lietuvą ateina stabilizacijos periodas".

— Tokijo "Jomuri" - "Bal-suodama už Algirdą Brazauską lietuvių tauta pasirinko realistinį kursą - susitaikyti su Rusija ir pakelti gyvenimo lygį, o ne imtis radikalių ekonomikos pertvarkymų".

— "The Washington Post" - "Lietuva prezidentu išrinko pragmatiką, buvusį komunistų partijos vadovą, kuris žada siekti geresnių santykių su Maskva".

— "The San Francisco Examiner" - "Laisva Lietuva kovoja pati su savimi".

PREZIDENTAS PRISIEKĖ KONSTITUCIJAI

— Kas laukia Lietuvos, prezidentu tapus Algirdui Brazauskui —

Vasario 25 d. ketvirtasis Lietuvos Prezidentas — Algirdas Brazauskas — Seimo rūmuose prisiekė Lietuvos Konstitucijai. Jo priesaiką priėmė Konstitucinio Teismo pirmasis teisėjas Juozas Žilys.

Priesaikos iškilmes stebėjo Seimo ir vyriausybės nariai, užsienio diplomatai, Bažnyčios dignitoriai ir kviesti svečiai. Po priesaikos akto, nuaidėjo Lietuvos himnas.

Po inauguracijos pasakotoje kalboje Prezidentas apžvelgė Lietuvos dabartį ir ateitį. "Mūsų valstybė yra tokia, kokie mes esame", — kalbėjo Brazauskas. Jis sakė, kad Lietuvos įstatymai bus lygiai vienodai taikomi visiems jos piliečiams, nepaisant tautinių, religinių, socialinių ar politinių skirtumų. "Meilė Lietuvai nėra patriotiniai šūkiai", — pabrėžė jis; "bet našus kasdieninis darbas". Jis kvietė visus Lietuvos žmones užmiršti praeitį žaizdas ir dirbti Lietuvos gėrovei.

Prezidento vėliava

Inauguracijos ceremonijų metu virš Seimo rūmų pakilo Prezidento vėliava, kurią Seimas savo sesijoje prieš savaitę buvo patvirtinęs. Vėliavą sukūrė dail. A. Každalis, o jos spalva purpurinė, ryškiai raudona herbo fone. Vėliavos viduryje — Lietuvos herbas, kurį laiko dvi figūros.

Vėliava atkeliavo į Seimo rūmus iškilmingoje eisenoje, kuri originaliai prasidėjo Gedimino kalne uždegus aukurą. Jos dalyviams atvykus prie arkikatedros, kur ją pasitiko Brazauskas, Vyriausybės bei Seimo atstovai ir šventovės administratorius prel. Kazimieras Vasiliauskas, nužengta į požemius ir ten padėti vainikai ant Lietuvos kunigaikščių karstų. Iš požemių prezidentinė svita persikėlė į Šv. Kazimiero koplyčią, kur ir buvo atidengta Prezidento vėliava. Ją pašventino prel. Vasiliauskas.

Vilniečių nuotaikos buvo įvairios. Vėliavos šventinimo iškilmių metu Katedros aikštėje, o vėliau ir prie buvusio KGB rūmų, vėliavai keliaujant į Seimo rūmus, vyko demonstracijos prieš komunistus ir prieš Brazauską, ir inauguracijos garbei skirtas kariuomenės paradas prie Seimo.

Ši Prezidento inauguracija Lietuvos valstybės gyvenime bus istorinė ta prasme, kad Algirdas Brazauskas prisiekė Vilniuje, kai tuo tarpu trys buvusieji pirmieji Lietuvos prezidentai: Smetona, Grinius ir Stulginskis prisiekė Kaune, kuris tada buvo vadinamas Lietuvos laikinąja sostine.

Prezidentas imasi darbo

Kaip Lietuvos spauda praneša, naujasis Prezidentas jau "pasiraitojes rankoves" darbui, kurio svarbiausias kursas būsiantis bandymas išbalansuoti Lietuvos santykius tarp Rytų ir Vakarų ir palaipsniui atpalaiduoti Lietuvą nuo jos priklausymo nuo Rytų.

Nors ministro pirmininko pareigas ir toliau pasilikio eiti Bronislovas Lubys, ligi bus sudarytas naujasis kabinetas, Brazauskas jau buvo numatęs naujuoju premjeru 45 metų amžiaus inžinierių, savo partijos (LDDP) narį ir buvusį žemės ūkio ministro pavaduotoją Adolfą Šleže-

vičių. Šleževičius pareiškė, kad jis vykdys ekonomines reformas, kaip tai darė ir buvusis kabinetas. Tuo tarpu Česlovas Juršėnas, kuris lig šiol ėjo laikinai Seimo pirmininko pareigas, išrinktas jo pirmininku. Jo oponentas Aloyzas Sakalas pralaimėjo prieš jį 64:11 balsų santykiu.

Kaip bus Lietuvai?

Kai kurie Lietuvos politinių partijų vadai spaudoje ("Lietuvos aide") jau pasisakė, ką jie galvoja apie Lietuvos ateitį, jos prezidentu tapus Brazauskui. Pavyzdžiui, Antanas Terleckas, politikos veikėjas, tvirtino, kad Lietuvos laukianti nauja okupacija. Esą Lietuva greitai laiku tapsianti tuo, kuo buvo — Rusijos imperijos kolonija.

Tuo tarpu tame pat dienraštyje Seimo narys Kazimieras Uoka manąs, kad Lietuvai gresia tas pats, kas ir Rusijai, kur ekonominis gyvenimas griūva, duodamas progos kilti socialinei revoliucijai, kuri atneštų totalitarinę valdžią.

Optimistiškiausiai nusiteikę lenkai ne tik Lietuvoje, bet ir Lenkijoje. Jie maną, kad gal Brazauskui ir pavyks surasti aukso vidurį tarp visuomenės kentėjimo ribos ir reformų greitumo.

O Romualdas Ozolas, Seimo

Rytų komisijos pirmininkas, kuriam gerai pažįstamos buvusios Sovietų Sąjungos respublikų, ypač Rusijos, nuotaikos, mano, kad: "Stiprėjant tokiems politi-

(nukelta į 2 psl.)

ARGI LIETUVA TIKRAI YRA KATALIKIŠKA?

— Ekonominę būklę ir rinkimus analizuoja Vilniaus arkivysk. Audris Bačkis —

Lietuvos ambasadorius prie JT Anicetas Simutis kalba vasario 21 d. Kultūros Židinyje, minint Lietuvos nepriklausomybės 75 m. sukaktį. Vytauto Maželio nuotr.

Jaunieji intelektualai, kovos už nepriklausomybę metu, tiesa, buvo priartėję prie Bažnyčios, bet tai buvo tik taktinė (strateginė) sąjunga. Taigi, viską reikia pradėti nuo pradžios.

Arkivyskupas Bačkis, — toliau rašo Geninazzi, — daug metų dirbęs Vatikano Valstybės Sekretariate, vėliau buvęs nuncijumi Olandijoje, labai realistiškai žvelgia į savo kraštą, kurio prezidentas dabar tapo buvęs komunistas.

Į klausimą, ar yra pagrindo manyti, jog lietuviai jaučia nostalgiją praeičiai, arkivyskupas Bačkis atsakė:

Čia reikėtų kalbėti ne apie nostalgiją, bet apie mūsų visuomenės dvasinę tuštumą, apie sunaikintą moralines vertybes ir vien medžiaginę gerovės troškimą. Moralinė tuštuma, tai ne tik šių metų reiškinys. Neužmirškime, kad komunizmas čia viešpatavo visą pusamžį.

Čia reikėtų kalbėti ne apie nostalgiją, bet apie mūsų visuomenės dvasinę tuštumą, apie sunaikintą moralines vertybes ir vien medžiaginę gerovės troškimą. Moralinė tuštuma, tai ne tik šių metų reiškinys. Neužmirškime, kad komunizmas čia viešpatavo visą pusamžį.

Kol buvo vienas priešas, tol buvo ir vienybė. Paskui kiekvienas pasuko savo keliu. Į valdžią atėjusieji nauji žmonės padarė klaidų. Reikia prisipažinti, kad gerai sekėsi kovoti ir griauti, bet pristingo sugebančių statyti.

Pati didžiausia klaida buvo agrarinė reforma: valstiečiai gavo žemę, bet negavo jokių priemonių ją dirbti, nes viską pasisavino senieji kolchozų biurokratai. Buvo ketinama grąžinti žemę seniesiems savininkams, bet po penkiasdešimties metų juk nelengva šitai padaryti. Čia turbūt teisus buvo Brazauskas, sakydamas, kad žemę reikia duoti tiems, kas tikrai ją dirbs. Kaip tik dėl šito tradiciškai katalikiškas kaimas balsavo už Brazauską.

Į klausimą, ar šie rinkimai, tai ir Bažnyčios pralaimėjimas, arkivyskupas Bačkis atsakė:

Šiuo klausimu reikėtų dar kartą aiškiai pabrėžti, kad Bažnyčia nepalaikė nė vieno, nė kito kandidato. Deja, buvo ir kitaip manančių, o kai kurios grupės net mėgino įtraukti Bažnyčią į savo rinkiminę kampaniją.

Bet juk Bažnyčia, — įsiterpė žurnalistas, — šiais paskutiniaisiais metais neslėpė savo palankumo Sąjūdžiui.

Bažnyčia kovojo prieš komunistų — atsakė arkivyskupas Bačkis, — gynė visą tautą. Atkūrus valstybingumą, nepriklausomybės sąjūdis suskilo, ir dabar Bažnyčia negali remti vieną ar kitą grupuotę, tai ne jos užduotis. Šitai tvirtindamas, — kalbėjo arkivyskupas, — manau sakąs visiškai suprantamus dalykus, bet vis dėlto atsiranda balsų, mane kaltinančių išdavyse.

Brazausko pergalė turbūt turės katastrofiškų pasekmių tiems, kurie, komunistams valdant, kentėjo, buvo kalinami ir tremiami. Žmonės negalės ramiai žiūrėti, kad į valdžią grįžta buvę komunistai. Daugeliu atveju, dėl šių nuoskaudų kaltas ne vien pats Brazauskas, bet jau pats faktas, kad į valdžią grįžta senos mąstysenos nomenklatūra.

Nemanau, kad nuo šito turėtų nukentėti Bažnyčia; tačiau galima laukti, kad nauja valdžia negreit užmirš tų grupių atstovus ir kai kuriuos kunigus, kurie dalyvavo Brazausko varžovo kampanijoje. Būna tikėtis, kad asmeninės nuoskaudos greit aprims, — baigė interviu Vilniaus arkivyskupas Audris Bačkis. V.R.

Vasario 16 d. vakare Operos ir baletų teatre įvyko pagrindinis nepriklausomybės 75-čio minėjimas, o Arkikatedroje pirma vyko religinės muzikos valanda, o vėliau — buvo aukojamos mišios už zuvusiuosius dėl Lietuvos laisvės.

Minėjimai, nors ir ne tokie dideliu mastu, kaip Vilniuje, vasario 16 d. įvyko ir visuose Lietuvos miestuose ir ir miesteliuose.

Kultūros Židinyje vasario 21 d. paminėta Lietuvos nepriklausomybės 75 m. sukaktis. Scenoje dalyvavo programos dalyvių ir rengėjų. Iš k.: A. Vakselis, Lietuvos ambasadorius prie JT A. Simutis, J. Simutienė, K. Miklas, W. Ward, S. Petravičiūtė, miesto valdybos atstovas, Lietuvos Gen. konsulas L. Kučinskas, V. Adamkus, A. Marcelinas. Salomėjos Narkelionaitės nuotr.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 75-ČIO MINĖJIMAS LIETUVOJE

Sukakties minėjimas Vilniuje prasidėjo vasario 14 d. Tada dienos metu Šv. Kazimiero bažnyčioje už Lietuvą buvo aukojamos mišios, o po jų įvyko koncertas: eilėraščių skaitė poetas Kazys Bradūnas, muzikinę programą atliko Lietuvos muzikos akademijos kamerinis choras.

Vasario 15 d. Mokytojų namų didžiojoje saleje įvyko minėjimas.

— Vilniaus m. socialinės rūpybos centras gavo labdaros siuntą iš Italijos. 1020 maišų bulvių (25,5 tonos) bus paskirstyta šio centro aptarnaujamiems socialiai remtiniems gyventojams.

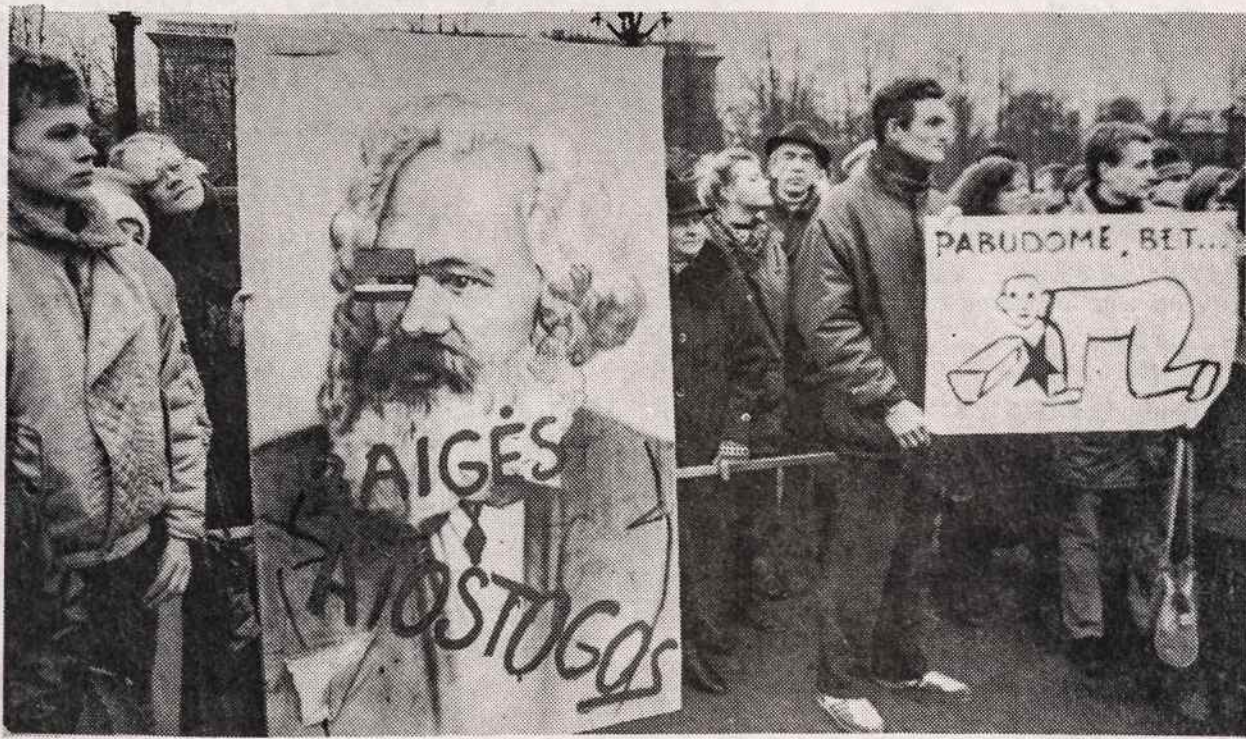
mas-koncertas, o vėliau — koncertas Profesinių sąjungų bendrijos kultūros rūmuose. Vasario 16 d. rytą buvo pagerbti Lietuvos nepriklausomybės signatarai, kiti iškilūs tautos sūnūs, kovotojai už nepriklausomybę Rasų ir Antakalnio kapinėse. Rasose dalyvavo prezidentas Brazauskas, premjeras Bronislovas Lubys, miesto laikinasis meras Vidas Kamaitis. Seimo opozicijos vadas Vytautas Landsbergis ir kt.

Tos pačios dienos 12 val. Arkikatedroje bazilikoje kamerinis choras "Vilnius" atliko išeivijos kompozitoriaus B. Stankevičiaus

ir poeto H. Nagio kantatą "Kryžių ir rūpintojėlių Lietuva", o po to, mišias aukojo ir pamokslą pasakė Vilniaus arkivyskupas Audris Bačkis. Pašventinta Vilniaus miesto vėliava. Ją po pamaldų iškilminga eiseną palydėjo į senąją Vilniaus rotušę, kur įvyko minėjimas — koncertas.

Tuo pačiu metu vilniečiai rinkosi prie Vasario 16-osios akto Signatarų namo Pilies gatvėje, kur įvyko mitingas. Skanduodami "Lozoraitis" ir "Landsbergis", nešini Antano Smetonos portretu, trispalvėmis ir naująja Vilniaus miesto vėliava, žmonės užplūdo Pilies gatvę ir šalimais esančią gatvę, vedančią į Universitetą. Trumpą sveikinimo žodį tarė Kovo 11-osios signataras Vytautas Landsbergis. Užbaigta Lietuvos himnu.

Po pirmųjų rinkimų į Lietuvos Seimą, 1992 m. rudenį lietuviai studentai, demonstruodami Vilniaus gatvėse, nešiojo ir tokius plakatus. Viktoro Kapočiaus nuotr.

PREZIDENTAS PRISIEKĖ KONSTITUCIJAI

(atkelta iš 1 psl.)

kams, kaip Ruckojus, Chasbulatovas, Lietuva negali labai daug ko tikėtis... Aš turiu vilties, kad mūsų vadovybė pakankamai aiškiai mato pavojaus galimybę. Mums atidžiai sekant savo santykius su Rusija tarptautinės teisės akimis, man rodos, būtų galima atlaikyti dabar prasidėjusį ryškesnį Lietuvos kryptimą į Rytus".

O štai Respublikonų partijos vadas K. Petraitis, užaugęs žirgų prezidentui Brazauskui, dabar pasakė, kad jam to gyvūno dar neduosias, pažūrėsi ar naujasis prezidentas tikrai demokratiškai elgsis ir bus nepriklausomybės šalininkas.

Lozoraitis apie rinkimus ir savo ateitį

Stasys Lozoraitis, kuris jau sugrįžęs į Washingtoną ir tebedirba ambasadoje, savo pokalbiuose su Lietuvos spaudos atstovais, prieš išvykdamas pareiškė, kad jis nuo pat pradžios neabejojęs dėl rinkiminių rezultatų, tačiau "reikėjo kažkam kandidatuoti, ir aš tą padariau".

Jis skundėsi, kad tikros rinkiminės kampanijos nebuvę, o buvę tik asmeniškai puolimai, tiesiog absurdiški, pavyzdžiui, kad jis narkomanas, o jo žmona — žydė, kad jis išseikvojęs Lietuvos auksą ir t.t. Kad "kažkas" tokią informaciją skleidė, tai nesvarbu, bet keista, kad buvę žmonių, kurie ja tikėjo. Lozoraitis tvirtino, kad Lietuvoje visiškai nesą informacijos, o esanti tik baisi izoliacija. Tautos susipriešinimas dabar didesnis negu bet kada.

Jis spaudai sakė, kad dar nepadaręs savo galutinį išvadą, bet vis dėlto manęs, kad nemažai žmonių už jį balsavo, tai vadinausi, esąs kažkoks kapitalas, bazė. Klausiamas, ar dalyvautų kituose rinkimuose, atsakė: "Prireiks, ir labai greitai. Greičiau negu už penkerių metų. Ar man, ar kam, nežinau, bet prireiks".

Sakėsi skubęs grįžti į savo darbą Washingtono, nes ir taip jau girdėjęs priekaištų, kad, dalyvaudamas rinkiminėje kampanijoje, "apleidęs" savo postą. Tik-

roveje gi Lozoraitis buvo paėmęs atostogų, kurių per 20 metų nesą turėjęs.

Pasisako ir paprasti žmonės. Štai vilnietis Rimgaudas Bendorius savo laiške "Lietuvos aidui" redakcijai dėsto, kaip Brazauskas galėtų pasukti teisingu Lietuvos keliu. Jis baigia tokiu sakiniu: "Vis dėl to norėtusi tikėti,

kad prezidentas A. M. Brazauskas į tautos istoriją kaip ketvirtasis Nepriklausomos Lietuvos prezidentas, o ne kaip trečiasis laikinai ejęs prezidento pareigas veikėjas (dar laikinai prezidento pareigas 1940 m. ėjo A. Merkys ir J. Paleckis, šiaip ar taip liudijantys liūdną atminimą)".

ADAMKŲ SKUNDĖ JAV VALDŽIAI

Įtemptai ir nuoširdžiai darbavęsis Stasio Lozoraičio rinkimų kampanijoje Valdas Adamkus, nė rinkimų rezultatų nesulaukęs, vasario 12 d. sugrįžo Amerikon.

Lietuvos spaudai ir TV korespondentams jis pareiškė, kad "Kažkas suinteresuotas, kad aš greičiau išvykčiau. Bando man prikišti tarnybinius įsipareigojimus JAV".

Lietuvą Adamkus paliko pasiryžęs išsiaiškinti, kaip, kas ir kur skundė ar darė kokią spaudimą, kad jis "nusiimtų" nuo rinkimų kampanijos vadovo.

O kad tokie dalykai buvo, tai faktas. Kairioji spauda rašė, kad būdamas JAV federaliniu tarnautoju, Adamkus neturėjo teisės kištis į kitos valstybės reikalus, atseit, dalyvauti rinkiminėje kampanijoje ir jai vadovauti.

Tačiau Adamkus aiškino, kad jis buvo pasiėmęs neapmokamą atostogų, tad pagal esamą tvarką, jis nepadaręs jokio tarnybinio prasižengimo. Panašiai aiškino ir JAV ambasada Vilniuje, kai į ją tuo klausimu kreipėsi Vyriausioji Rinkimų Komisija.

Kaip Adamkus Lietuvoje spaudai aiškino, nors oficialiai jis jokio kvietimo sugrįžti į tarnybą negavo, bet jo žmona ir kolegos Chicagoje buvo nepaprastai susirūpinę, nes jiems nedavė ramybės Chicagos ir Washingtono korespondentai, klausinėdami: kodėl, kaip išvažiavo, kada sugrįš, ar buvo suderinęs su Amerikos vyriausybe.

Blogiausiai atveju, Adamkus turės palikti po kelių dešimtmečių savo tarnybą gamtos apsaugoje. Jis buvo vienu iš dešim-

ties visos JAV gamtos apsaugos teritorijų administratorių. Nors kiti devyni turėjo pasitraukti, Adamkus prezidento Clintono vyriausybės buvo paliktas tose pareigose.

Užklaustas dėl padėties, kai jis lankėsi New Yorke Lietuvos nepriklausomybės 75-čio minėjime ir čia pasakė pagrindinę kalbą, Adamkus pareiškė, kad reikalai dar nepaaiškėjo. Žadėjo painformuoti netrukus. Jis tik pabrėžė, kad "išvykdamas iš JAV į Lietuvą, jis sutvarkęs viską taip, kad nebūtų keblumų ir mano veikla Lietuvos prezidento rinkimuose būtų teisėta".

— Adalbert Knobl, Tarptautinio Monetarinio Fondo vadovas Baltijos valstybėms, savo susitikime su laikinai einančiu Lietuvos prezidento pareigas Algirdu Brazausku užtikrino, kad Fondas ir toliau remis Lietuvą, teikdamas jai paskolas padengti užsienio skoloms ir padėti žemės ūkiui.

— Dailininkė Veronika Šleivytė, sulaukusios 86 m. amžiaus, 123-įjį paroda gruodžio 4 d. atidaryta Kauno filharmonijoje. Parodoje — pastele pieštos gėlės ir jų kompozicijų paveikslai.

Pirkti - parduoti...

Bet kurioje šalyje bet kuriuo metu yra naudinga surasti prekę, kurią nupirktum pigiau, o parduotum brangiau. Lietuvoje jau seniai tokia preke tapo užsienio valiuta.

Vos ne kasdien dabar Lietuvoje atidaromi nauji valiutos supirkimo ir pardavimo punktai. Teisę atidaryti tokius valiutos supirkimo punktus turi tik bankai, gavę Lietuvos banko sutikimą. Pavyzdžiui, "Vilniaus bankas" turi apie 30 valiutos pirkimo ir pardavimo punktų. Visi bankai ketina punktų skaičių plėsti.

Tiesa, dauguma punktų vien superka valiutą. Nors, kaip informavo Taupomajame banke, jų punktai šiuo metu neretai valiutą ir parduoda. Kaip ten bebūtų, bet valiutos pirkimo ir pardavimo kursas nustatomas kiekvieną dieną kiekviename banke. Vasario 18 d. Lietuvos Taupomajame banke JAV doleris buvo superkamas po 430 talonų, o parduodamas už 447 talonus. Tą dieną brangiausiai valiutą

REALYBĖ VERČIA SUSIMĄSTYTI

"Tikrovė — tai neįtikėtinas dalykas, kuris vis dėlto atsitinka" — ši paradoksali šveicarų dramaturgo Friedricho Dürrenmato frazė, kaip man atrodo, labai tinka šiandieninei Lietuvai. Tiesiog sunku patikėti, kad viskas taip neįtikėtina, taip netikusiai apsivertė. Kas gi galėjo pagalvoti... Tačiau po to, kas ten įvyko, reikėtų pagaliau suvokti, jog tikrovė, nors ir neįtikėtina, bet visgi yra tikrovė. Ar ne laikas padaryti atitinkamas išvadas? Visų pirmausia čia, išsivijoje.

Man suprantami išsivijos lietuvių sentimentai kadais per prievartą paliktai Tėvynei, tačiau negali tie sentimentai šiandien užstoti realybės. O realybė, kaip visi dabar pamatėme, yra tikrai šiurpi. Visų pirmausia tai dvasinis tautos išsigimimas. Jeigu po šitiek spaudos metų Lietuvos piliečių dauguma vis vien savanoriškai demokratinuose rinkimuose prabalsuoja už engėjų sugrįžimą — tai jau, sakyčiau, tikra tautos moralinė katastrofa. Kitaip tokio reiškinio nepavadinasi.

Sibire buvo šimtą kartų sunkiau

Ir būtų pernelyg naivu, paaiškinimo ar net pateisinimo ieškoti tikrai ekonominiuose sunkumuose. Sibire lietuviai tremtiniai šimtą kartų sunkiau gyveno, tačiau komunistams nenusiėmė. Moralinė stiprybė visada buvo patsai geriausias ginklas. Dabar gi viskas jau galutinai išskėjo. Viskas tartum apsivertė aukštyn kojom. Neliko jokių moralinių principų. Sąjūdis atvedė tautą į laisvę, bet, kaip matome, nemaža tos tautos dalis dabar jau gėdingai išdavo.

Profesorių Vytautą Landsbergį, jo nuopelnus savo tautai ir Lietuvos valstybei, manau, nė kiek neperdardant, galima sulyginti su Mahatma Gandhi nuopelnais Indijos kovoje už išsivadimą. Deja, šiandienos Lietuvoje jo vardas pasidarė — kaip vienas mano draugas su širdgėla rašo — "jau vos ne keiksmažodžiu".

Argi įmanoma tai pateisinti?! Populiariausia politinė jėga šiandien Lietuvoje, kaip matome, yra persidažę komunistai. Tie patys, kurie Lietuvą penkis dešimtmečius engė ir Maskvos valią vykdė. Tad argi galime vis po senovei vadovautis vien sentimentais? Tikrovė jau seniai turėjo sugriauti iliuzijas!

Kiekvienas būkime lietuviškos spaudos platintojas, palaikytojas, nes spauda yra mūsų lietuviškos gyvybės ženklas.

Prezidento rinkimai, manau, aiškiai parodė, koks požiūris šiandien Lietuvoje į išsiviją. Vienas iškiliausių jos atstovų buvo atstumtas tarsi koksaivietimkūnis... ("Iš ano pasaulio" — kaip kad Brazauskas išsireiškė...) Liaudies masės išsirikino saviškį, kurkas artimesnį ir supranta mesnį jų "homo sovieticus" mentalitetui. Lozoraitis galėjo tikrai tapti Lietuvai tiltu į Vakarų civilizaciją. Lietuva gi pasirinko kitą variantą — vis tą pačią "saulę iš Rytų" Iš Kremliaus pusės... Kaip Cvirka kadais rašė: "Nenusiminkit, lietuviai, moti-

na Rusija jus priglaus"...

Maskva Lietuvoje turi "savų interesų"...

Sekancią dieną po prezidento rinkimų Maskvos radijas užsieniui pranešimą apie Brazausko pergalę rinkimuose kaip tik ypatingai ir pabrėžė, jog pastarasis pasiryžęs dabar siekti kaip galint glaudesnių ryšių su Rusija, kuri (cituoju radiją) "turi Lietuvoje savo interesų"... Tad Lietuvos ateitis, galima sakyti, daugmaž aiški. Geriausiai atveju tai bus

(nukelta į 4 psl.)

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamas garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoji kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

NEW YORK-NEW JERSEY-Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 769-3302.

KOLODNY&KOLODNY: Virginija Kolodny, lietuviškai kalbanti advokate, 11 Park Place, Room 905, New York, NY 10007. Tel. 212 349-7771. Nelaimių ir susidurimų atvejais, namų pardavimas, testamentai, išnuomojimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 val. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama angli kalba iš tos pačios stoties, girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 val. popiet. Dr. J. J. Stukas - direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, NJ 07060. Tel. 908 753-5636.

MARIA JUZAITYTĖ - LEVIN, lietuvių advokate, patarnauja visuose teisiniuose reikaluose. Kalba ir lietuviškai. 325 Broadway, Suite 504, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 962-5810.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA - GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

Piketuojiama prie vyriausybės rūmų Vilniuje. Viktoro Kapočiaus nuotr.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

"NEMATĖ AMŽIAI DAR TAVĘS TAIP UŽMIRŠTOS"...

— Valdo Adamkaus kalba, pasakyta Kultūros Židinyje, Brooklyn, NY, vasario 21 d.,
Lietuvos nepriklausomybės 75-čio minėjime —

Ties Kovo Vienuoliktoji

Lietuvos istorijon įsirašė dar viena data — 1990 metų kovo 11-toji, kai teisėtai išrinktas Lietuvos Seimas, tada vadintas Aukščiausiąja Taryba, paskelbė atkuriantis Lietuvos nepriklausomybę. Tai buvo didelis įvykis, sujaukęs visą pasaulį. Lietuva, buvusi 50 metų sovietinė respublika, išstojo iš Sąjungos! Aukščiausioji Taryba paskelbė, kad nepriklausomybę atkuria ant 1918 metų Vasario 16-tos akto pagrindų.

Kodėl tada Lietuva nustebino pasaulį? Ugi savo apsisprendimo drąsa! Per 50 metų Sovietų Sąjunga panaudojo tokį spaudimą paversti ją komunistine ištikima valstybe, ir Lietuva štai visa tai atmetė. Sovietų Sąjunga stengėsi Lietuvą išlaikyti savo globoje, atskrido net Gorbačiovas įtikinti, kad pasilyktų Sovietų Sąjungos globoje, bet Lietuvos Aukščiausioji Taryba to nepaklausė. Reikia atsiminti, kad ir toje Aukščiausiojoje Taryboje dauguma buvo tokių, kuriems komunizmas ir toji sistema buvo artima, bet vis tiek jie panoro gyventi laisvai!

buvo laisvojo pasaulio demokratijos laimėjimas ir komunistinių valstybių bei jos Sąjungos griuvimo pradžia.

Lietuvių tauta karų ir okupacijų metu ne pirmą kartą skelbėsi atkuriantis nepriklausomybę. Tų datų mes neminiame, nes tos nepriklausomybės nebuvo įtvirtintos.

Artimiausia tokia viena data buvo 1941 m. birželio gale, kai prasidėjo Sovietų Sąjungos ir hitlerinės Vokietijos karas. Tada 1941 m. birželio 23 d. buvo sudaryta laikinoji Lietuvos vyriausybė ir paskelbtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymas. Laikinoji vyriausybė buvo panaikinta 1941 m. rugpjūčio 5 d. Ir 1831 ir 1863 metų sukilimuose buvo bandyta atstatyti nepriklausomybę, bet bendros laikinos vyriausybės nebuvo sudaryta.

1812 m. Napoleonas paskelbė karą Rusijai. Lietuvą jis laikė Rusijos dalimi. Jam užėmus Lietuvą, 1812 m. liepos 1 d. buvo sudaryta laikinoji vyriausybė, bet jos dauguma narių, bajorija, siekė unijos su Lenkija. 1812 m. liepos 14 d. Vilniaus katedroje atlaikytos iškilmingos pamaldos, sakoma, kad štai atstatoma nepriklausoma Lietuva, unijoje su Lenkija, bet, Napoleonui karą pralaimėjus, palaidotos ir visos nepriklausomybės.

Rusija 18-ojo amžiaus gale naikino Lietuvą ir dalimis okupavo. Kosciuškos vadovaujamas sukilimas 1794 m. balandžio 25 d. irgi paskelbė laikiną Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos vyriausybę, vadintą deputacija. Bet ir ji dingo karų aurose.

Tų datų žmonės jau nemini, nes tada nepasisekė nepriklausomybę įtvirtinti.

Pasisekė nepriklausomybę įtvirtinti ją paskelbtą tik 1918

Garbingi svečiai, brangūs šio minėjimo dalyviai!

Kokia nuostabi yra Vasario Šešioliktoji, kai šiandien visa tauta, nepalaužta, nuo Vilniaus pašalčių, nuo Baltijos krantų, laisvai ir teisingai garsina pasauliui, kad niekad neatsisakė savo teisių, paskelbtų Vilniuje prieš 75-rius metus. Esame gyvi, pasiryzome gyventi laisvai ir nepriklausomai!

Inspiracijos šaltinis

Šis minėjimas yra ne prisiminimų atgaivimas, bet dvasinės inspiracijos šaltinis — pasisemti jėgų, kad protingai galėtume padėti savo kraštui.

Vasario Šešioliktoji — kokie galingi du žodžiai, apglėbę po pasaulį priverstinai išbarstytą tautą, tą tautą išsaugoję ir vieniję audringoje gyvenimo jūroje. Per 75-rius metus ši diena suvaidino ir vaidina reikšmingą vaidmenį. Apie ją subrendo ir išsivystė valstybingumo idėja. Jinai subrandino kultūrinį, dvasinį gyvenimą, padėjo pagrindus ekonominio gyvenimo plėtočiai ir gerovei. Istorijos tėkmėje, kaip tauta, ne kartą buvome iškilę arba smukę ir vėl kelėmės. Gal būt dėl mūsų geografinės padėties ar net

metų vasario 16 aktū. Lietuva susiorganizavo, apgynė savo sienas ir laimėjo kitų valstybių pripažinimą. Taip buvo atkurta tautinė Lietuva, jau atsiskiusi unitų ir bet kokių ryšių su kitomis valstybėmis.

1990 kovo 11-tosios akto atsisakėsi Lietuva jau yra laimėjusi pasaulio pripažinimą — *de facto* ir *de jure*. Ji yra teisėta respublika, jau savė įtvirtinusi. Ji turi teisėtą būdą išrinktą Seimą ir savo prezidentą. Dabar reikia jai sustiprėti, išbristi iš ekonominių vargų, atstatyti tai, kas sugriauta, sunaikinta, įtvirtinti demokratiją.

Prisimindami šią datą — 1990 m. kovo 11-tąją, pagerbiame visus, kurie organizavo nepriklausomos Lietuvos atkūrimą, dėl jos kovojo. Dabar visų pareiga ir triūsas — išlaikyti Lietuvą nepriklausomą ir išugdyti demokratiją, jos gerovę ir kultūrą, kuri būtų mūsų tautinė kultūra.

dėl savo būdo savybių niekada nebuvo tu, kuo galėjome būti kaip tauta pasaulio valstybių bendruomenėje.

18-tame amžiuje Lietuvoje siautėjo begalės bajorų su išparduotomis tautinėmis sąžinėmis. 19-ojo amžiaus Lietuvos vaizdas dar liūdnesnis — padalinta, nepriklausomybės šalininkai po 1831 ir 1863 metų sukilimų išudyti, ištremiti, pataikūnai lankstosi pavergėjams, uždarytas Vilniaus universitetas, lietuviškos mokyklos. Iš didingos praeities, kunigaikščių Lietuvos, deju, nepaveldėjome valstybės, ant kurios galėtume vystyti savąją kultūrą, to priežastis — stokojimas vertybių pajautimo. Bajorijai rūpėjo ne valstybė, o asmeninė nauda.

Respublika laikėsi ant netvarkos pagrindų. Tautinė neištikimybė privedė prie visiško valstybės struktūros sužlugimo. Bet išsilaikėme, tautinės sąmonės neprażudėme, iš sutemų grįžome gyveniman ne taip seniai, prieš 75-rius metus. Sugrįžome ne kaip paliegėliai, bet tvirti savo tikluose ir užsi-mojimuose, atviri ateičiai ir atsakingi už praeitį.

go ir brendo tautinė Lietuva.

Šis tautinis prisikėlimas spindėjo meteoriskais atspindžiais Lietuvos padangėje. Neaišku, kaip greit ir kur būtime nuėję, jei tas švytėjimas nebūtų nutrauktas svetimios ir brutaliųjų jėgų, kuri per 50 metų bandė kiekvieną mūsų palaužti kaip individą ir kaip vienybę tautą. 50 metų kančios ir aukos kelias! Jis neišmatuojamas ir neapskaičiuojamas. Nuo kalėjimo rūšių iki Sibiro platumų, nuo individualaus skausmo iki tautinės tragedijos. Tačiau viena reikšmingiausių Vasario 16-tos savybių tai ta, kad ji įdiegė tautai sąmoningumo ir valstybingumo sąvoką. To sąmoningumo įkvėpta tauta per 50 okupacijos metų nepalūžo ir neatsisakė savo idealo — laisvės.

Tautinis prisikėlimas

Po Mažvydo, Mikalojaus Daukšos, Donelaičio, Dionizo Poškos, Simano Daukanto, Vinco Kudirkos laikotarpio didėja sąmoningumas ir kultūrinių vertybių pajautimas. Tų žmonių darbais buvo toji sėkla, iš kurios išdy-

Stebuklas įvyko

Ne kartą rinkomės į sales vasario 16-tąją paskiausiose tos naujos istorijos dienose, ieškojome vilties kibirkštėlių, patys save vertindami, savąsias viltis ir ryžtą grįsdami tikėjimu, kad nušvis tamsus Lietuvos dangus, Pasakysiu tiksliau — mes tikėjome stebuklu, laukėme to stebuklo. Tas stebuklas įvyko. Visi esame to įvykio liudininkai, kartu jį pergyvenę prieš keletą metų.

Grįžimas gyveniman uždėjo ir vadovams pareigas vesti tautą į jau stipriai pažengusį Vakarų pasaulį. Jeigu pirmosios atgimimo dienos dvasios pakilimumu, karštumu, užsidegimu gaivino ir šalino daugel klūčių į pažangą, tai labai greit kasdienybė pradėjo slėgti žmonių pečius, entuziazmą pakeitė realybė. Prabėgo dveji metai atstatomojo darbo. Nors šioji diena yra skirta džiaugsmui ir iškilmingumui, bet jaučiu pareigą pasidalinti rūpesčiu, kuriuo dabar gyvenu.

Lietuva serga

Šių dienų Lietuva džiaugiasi išorine valstybine laisve. Jinai užbaigė valstybinę struktūros statymą, sukurdamą prezidentinę instituciją. Iš išorės pasauliui atrodo labai gerai. Tačiau Lietuva viduje sunkiai serga.

(nukelta į 4 psl.)

Šv. Kazimieras ties Rūpintojėliu, skulptorius Aleksandras Marčiulionis, 1982 m.

Lietuvos dienoraščio skeveldros

Alfonsas Nakas

2

Kas čia bus, kas čia bus! Tokia sausra! Nėra derliaus! Neturėsime bulvių! Kaip lietuviui be bulvių? Algos nekykla, o kyla būtini aptarnavimas, Kyla visų daiktų kainos. Ką tas Landsbergis su mumis išdarinėja?! Balsuosime už Brazauską, tai jis žinos... Kartais, iš mandagumo, teko pritari, ypač kur aimanose buvo šiek tiek logikos. Daug kur nutylėjome. Bet teko ir gerai susikirsti, beveik susipykti. Mano lankytos 1988-ųjų "sąjūdinės" Lietuvos likę tik šukės, kuriose bežaižaruoja vienas kitas deimantas. Brazauskas sugurusio ekonomijos puodo šukės surankiosias ir sulipdysias.

Ankštame Fabijoniškių buto salonėly radom keletą giminių, prilipusių prie TV. Mat Barcelonoje žaidė Lietuvos krepšinio rinktinė. Ir laimėjo. Ir džiaugsmui nebuvo galo.

Tą vakarą, ir sekantį, ir dar vieną už mėnesio, buvom nuvažėti į sportininkų bendrabutį Konarskio gatvėje. Gavom miegamąjį su dviem siaurėtėm, šva-

riai baltai paklotom, patogiom lovelėm ir gretimą kambarėlį su sofa, stalėliu, dviem foteliais.

Vienam koridoriuko šone WC kambarėlis, kitame — duša. Dušas, kaip beveik taisyklė, be užuolaidos. Be to, turi pastutis susirietęs, purkšlės galvutė ir rankas paėmęs, arba atsisėdęs ant aukšto porcelaninio "sosto". Jei stacionais, nemokša neįpratėlis užtvindysi visą kambarį.

Kai nakvosim už mėnesio, WC rasime be tualetinio popieriaus. Kai nuėjęs pas būdinčią tarnautoją paprasčiau, ji iš nuostabos neteko žado. Paskui kažką suvebleno ir pažadėjo "daryti ką galėsianti!" Už keliolikos minučių atnešė visą ruloną.

Kai kitą rytą papasakojau Alfredui, jis sujuko. "Dėde, sako, tokiuose bendrabučiuose, ar mazuose viešbutėliuose, duoda pasikloti ir apsikloti, bet tik ne muilo ir tualetinio popieriaus. Tokiais dalykais turi pats apsirūpinti..." Pirmas dvi naktis radom to ir to, o muilo ir šių

trečių naktį. Reiškia, paliko prieš mus nakvoję. Jeigu ne šie trečia naktis, taip ir nebūčiau sužinojęs tokių svarbių dalykų.

Beje, už pirmas dvi naktis mokėjome po 800 rublių, o trečioji, už mėnesio, kainavo visą 1000, nes vijosi infliaciją. Vienu ar kitu kartu išėjo maždaug 6 doleriai už naktį.

Ar Amerikoj telefonas už dyką?

Rugpjūčio 4, antradienį, ruošiamės ilgiam Vilnių palikti. Alfredas veža į Kauną, o iš ten giminės pasims į Žemaitiją.

Dairausi į beveik trijų mėnesių sausros padarinius. Nepaisant, kaip čia visi rauda, Amerikoj pripratus prie visokių krašto vaizdžių, kažkokių šurpių saulės išdegimų nesimato. Prieš ketverius metus tarp Vilniaus ir Kauno pievos buvo žalesnės, o vasarąjį tuomet, rugsėjį, mačiau tik raizenas. Dabar — pati rugiapjūtė. Tik gubų, bent tarp abiejų didiesių, nemačiau. Tai todėl, kad ne rankų, ne dalgiais tą rugiapjūtė, o kombaibais. Į akis krito labai žemi, gal dviejų sprindžių, labai plono šiaudų miežiai. Nedidukės jų ir varpos. Su pjūtimi delse, laukėlietaus. Besulaukė tik per pjūtį.

Apstojom Viljampolėje, K. Griniaus gatvėje, tuščiam draugų bute. Jei nebūtų lydėjusi

"gidė", turėtume vargo gatvę surasti. Visoje Lietuvoje, neišskiriant nė Vilniaus su Kaunu, gatvių pavadinimų lentelės segamos prie kampinių namų, ne ant stulpelių. Dauguma tų kampinių arba dengiami medžių bei krūmų, arba, blogiausiu atveju, apsinėję vijokliais, lentelę visiškai palaidojanciais.

Neries pakrantė (taip vadinasi gal kilometro ilgio gatvė) kai kur tikrai prie Neries (upės) kranto priartėja. Antroji pusė, nuo kaitros ir sausros parudavusių pievos, o už jų, ant aukštų skardžių, nuostabi Žaliakalnio panorama. Pati Neris suskurdusi, išsekusi taip, kad per ją tikriausia galima perbristi, kelnes pasiraitojus. Daugely vietų kyščioja iš seklių susidarę žvyruotos salelės. Aišku, kad tai tik šios vasaros padarinys.

Varnių g-je gretimuose namuose radau pašto įstaigą ir knygų parduotuvę. Pašto vienam kambari už gal šimtinę žmonių. Kažko jie ten eilėse laukė, garsiai erzeliavo ir visi rūkė. Vargšai tarnautojai!

Antrojo patalpoj, kelių žmonių eilutėj palukėjęs, nusipirkau oro paštą į Ameriką siųsti vokų. Jų įrašai dar sovietiniai, ir sovietinis nebegaliojantis ženklas dešiniame viršutiniame pakrašty. Pašto įstaiga man prikljavo po tris ženklus su Vyčiu. Kai už dviejų

dienų laiškus norėsiu išsiųsti iš Šiaulių, reikės ketvirto pašto ženkelo, nes ir čia infliacija savo padarė.

Knygų parduotuvėje švaru, tyku, tik keletas klientų. Mano akys limpa prie storo, balta drobe dengto Antano Miškinio poezijos tomo. Tai pirmasis iš nežinau, kelių. Deja — tik prenumeratoriams. Miškinį matysiu dar keliuose Kauno, Vilniaus, Šiaulių, Panevėžio, Telšių knygynuose, bet įsigyti taip ir nepavyks.

Į akis krinta daugybė rusiškų knygų, jų lentynų lentynas rasiu ir kitur, ypač Vilniaus knygynuose. Klausiau, ar turi Degutytes, Vaičiūnaitės, Gedos, Matuzevičiaus (vardais minėjau dar kelis žinomuosius poetus) rinktinių? Neturėjo nė vieno. Neturėjo nė žinomų prozininkų veikalų. Nutstabau, pamatęs gal tuziną Bronio Railos "Kodėl antrai?" Kaip ir Miškinio, gražiai į drobę įsuptas tomas — 14 rb, tad man apie 8.6 centų.

Vėliau, rugsėjo mėnesį, man Raila tekainavo, dėl rublio infliacijos, tik apie 6 (taip, šešis!) centus. Šiame Viljampolės knygynė klausiau, ar turi Kazio Daugėlos albumą "Išėiviai iš Lietuvos"? Girdėję, bet dar negavę. Vėliau mačiau Panevėžio, Kauno ir Vilniaus knygynuose. Vienur kaina pažymėta 150 rb, kitur 146 rb.

Tai pati brangiausia visų knygų prekė. Kaip perka? Panevėžy atsakė, kad lėtai, nes kaina per aukšta. Vilniuje: "Vasarą gerai ėjo, dabar lėčiau. Daugiausia perka svečiai iš užjūrių, kaip jūs..." Iš užjūrių, kaip aš? Kaip ji atspėja, tik žvilgsnį metusi? Akcentas? Apranga?

Viljampolėj išaušo vis dar šiltas, bet lengvai debesuotas rugpjūčio 5-tos rytas. Bandau skambinti į Panevėžį. Nors turiu numerius ir kodus, nesiseka automatiškai susijungti. Vakarnakt, pokalbams su kitais miestais padėjo mandagi, meili telefonistė Regina. "Jeigu automatiškai numeriai nesusirenka, tik išsukite skaičius 07, ir aš su jusis", ji vis mane drąsino.

Išsukau ir šįryt 07.

— Ko norėjote? — į ausį teškė šaltas kitos moteriškes balsas.

— Noriu kalbėti su Panevėžiu.

— Numeris?

Pasakau.

— Jūsų numeris?

— Nežinau, panele. Skambinu iš svetimio buto, ant telefono numerio nematau, — aiškinousi.

— Suraskit ar pasiklauskite. Tuomet man pasakykit! — žodžius kapodama panelė išrėžia ir išsijungia.

(Bus daugiau)

“NEMATĖ AMŽIAI DAR TAVĖS TAIP UŽMIRŠTOS”...

(atkelta iš 3 psl.)

Gyvenimas suteikė man retą progą per labai trumpą laiką pervažiuoti Lietuvą skersai išilgai, išgirsti gyvus Lietuvos žmones, tiesioginį jos balsą, susitinkant su dešimtimis tūkstančių brolių ir seserų. Vaizdas, kurį mes per paskutinius keletą metų matėme ir girdėjome, deja, buvo iškraipytas ir netikslus.

Lietuva yra didelėje ekonominėje krizėje. Gyventojai, ypač patalios provincijoje, daugumoje yra pasiekę skurdo ribą. Žemės ūkis sudraskytas ir be didelių perspektyvų, kad greit atsigauna. Pramonė smunka dienomis, nedarbas didėja, nusikaltimai kontroliuoja daugelį žmonių, kadangi policija yra bejėgė. Korupcija ir kyšininkavimas viešpatuoja daugelyje gyvenimo sričių. Visos šios bėdos sugriovė bet kokį buvusių vyriausybės autoritetą. Tai atsispindėjo Seimo rinkimo rezultatuose ir ką tik pasibaigusiose prezidentiniuose rinkimuose.

Tiek ponas Lozoraitis, tiek ir aš pats, susitikę su Lietuvos žmonėmis, stengėmės įdiegti, įžiebti teises, kilnumo vertybių pajautimą ir susigrąžinimo reikšmę. Tačiau sunku, labai sunku įtikinti žmogų, kai jis tau šakomums melavo vieni, apgavo antri, treči, kodėl mes turime tikėti jums.

Po džiaugsmo — baimė

Netikėtai sustojau prie kaimo mokyklos, kur buvo net nenumatyta. Ten vedė kažkoks jaunas, ir pasakiau vairuotojui: suk į kairę, į pirmą kelią, sustok prie pirmo namo. Ką gi pamatėm? Buvo pertrauka. Vėjuota ir šalta, lietinga diena. Vaikai stovėjo susibūriavę. Sešerių, septynerių metų vaikinukas stovi ir valgo sausą duonos riekę ir užgeria paprasto karšto vandens. Kiti trys vaikai apstoje prašo nors gabaliuko tos pačios duonos riekes, nes jie neturi ko atsinešti iš namų. Tai širdį plėšiantis vaizdas. Ir klausiu save, kodėl jie turi kuo nors tikėti?! Kažkas negera Lietuvoje!

Laisvės džiaugsmą nustelbė nerimas. Drįstu jums pakartoti, ką sakiau tūkstančiams, su kuriais susitikau, kad mūsų laisvę temdo baimė. Jinai temdo protą, žlugdo atsparumą ir norą išsilaisvinti iš supančios aplinkos. Apie laisvę šiandien Lietuvoje kalbėti sunku, nes individualios visiškos

laisvės vis tiek nėra, kadangi ją pakeitė baimė.

Mano vienintelė malda šia 75-rių metų sukakties proga, kad tauta sukauptų savo geriausias jėgas ir kuo greičiausiai išsiveržtų iš ją slegiančios nevilties. Jeigu tai neįvyks, matysime masinį intelektualinių jėgų ir jaunų žmonių pasitraukimą iš Lietuvos, ieškant šviesesnės ateities pasaulyje.

Mačiau ir jaudinančių pavyzdžių, daugiausia iš Sibiro tremtinių ir politinių kalinių, kurie su ašaromis akyse sakė: nepalikite mūsų. Iškentėjome 50 metų, iškentėsime ir daugiau, bet būkime kartu!

Man atrodo, kad tauta tikrai išlaikys. Miestuose patriotinė nuotaika, tačiau provincijoje vis dar brutaliai siautėja buvę partijos biurokratai, terorizuoja, tramo tautinį pasireiškimą.

Kaip gyventi žemdirbiams?

Žinau, kad šie žodžiai drumščia šią iškilmingą progą ir šį susibūrimą, bet jaučiu pareigą pridurti dar keletą žodžių. Kaip ten bebūtų, Lietuva buvo ir bus žemės ūkio kraštas. Tada ir iškykla klausimas, kaip atsitiko, kad žemės ūkio darbininkai, kaip aš juos apibūdinau, palikti tuščiaime žemės plote. Kilni buvo žemės ūkio reforma, tačiau tai, kas įvyko, yra visiškai biurokratinis farsas.

Mano supratimu, tai yra beveik nusikaltimas prieš valstybę. be jokios atsakomybės jausmo išdraskyti ūkiai, be jokios atsakomybės išsidalijant turtą, gyvulius, žemės ūkio darbininkus daug kur paliekant be darbo ir be žemės.

Žemės išdalijimas dar vienas nerūpestingumo pavyzdys. Tie, kurie gavo tą tuščią trijų, penkių, dešimties ar daugiau hektarų žemės plotą, gavo jį pliką. Kai žmonės kreipėsi į vyriausybę, prašydami pagalbos pradėti darbą, jiems buvo patarta kreiptis į bankus ir gauti paskolą. Kai tie žmonės kreipėsi į bankus, jie buvo paprašyti, kad pasirašytų paskolos dokumentus su 70-80 procentų palūkanų. Kas gi gali tai padaryti? Ne tik pats save, bet ir savo vaikus pasmerksis finansiniam vargui.

Trūksta sąžiningumo

Štai kur yra problema, kai nėra tvarkos. Nėra tvarkos, kai nėra bankinės sistemos arba nenorima, kad ji būtų. Socialinis

klausimas pakibo ore, nes tiek palieję žmonės, vyresnio amžiaus pensininkai, tiek jaunos šeimos nepajėgia sudurti galų su galu. Kurgi sudurs, jei pensininkam mokama 3000 talonų. Tai nėra gyvenimas, tai yra tik merdėjimas. Kaip ilgai žmonės gali taip išlaikyti?

Sakoma, kad biudžete nėra pinigų. Kurgi bus, jei iš 100% mokėtojų į valstybės išdą ateina tik 30%. 70% kažkur ir kažkaip nuplaukia. Štai kur problema.

Nėra atsakingų žmonių, o tie, kuriems uždėta ši atsakomybė, yra nesąžiningi ar nesupranta, ką jie daro. Jeigu pinigai būtų išrinkti, tai užtektų ir pensininkams, ir ligoniams, ir jaunoms šeimoms su mažais vaikais. Kai kurie su ašaromis klausė: Ką mum daryti!

Kai sakau, kad Lietuvoje kažkas netvarkoje, tai parodė tie keli pavyzdžiai, kuriuos man ir ponui Lozoraičiui teko matyti savo akimis.

Nėra teisės saugos

Galėčiau ir toliau ryškinti vieną po kito panašius reiškinius, tačiau turiu pasakyti, kodėl yra susidariusi tokia padėtis. Todėl, kad iki šiol Lietuvoje nėra teisės saugos. Nėra įstatymų, kuriais Lietuva galėtų tvarkytis. Lietuva vadovaujasi dar tarybiniais įstatymais. Seimas, kuriam pavesta šį reikalą tvarkyti, neturi laiko, kadangi yra svarbesnių reikalų — reikia tarp savęs ginčytis.

Štai kur yra tragedija, ir aš maldauju Aukščiausią, kad kuo greičiau tai pasibaigtų, nes žmonių kantrybė tikrai irgi baigsis.

Kitas dalykas yra prekyba ir pramonė, kur trūksta kapitalo ir kur Vakarų kapitalas, neatrodo, kad taip greitai atskubės. Kadangi pasaulis neskuba, tai nesudarys sąlygų Lietuvai atsistoti ant kojų.

Lietuvai nebus sudaryta sąlygų atsistoti ant kojų tol, kol jie nebus užtikrinti, kad Lietuvoje vyrauja stabilumas, kad Lietuva pasuko nauju keliu, norėdama įsijungti į Vakarų pasaulį.

Išsivijios uždaviniai

Matydama ir žinodama, kas dedasi krašte, aišku, išsivija negali likti nuošalyje. Mūsų bandymas įsijungti į politinį gyvenimą ar jį įtaiginti, yra siektinas, tačiau dar nepakankamas. Paskutiniai rinkimai į Seimą ar net renkant prezidentą — tai tragiškas mūsų abejingumo įrodymas. Lietuvai reikalinga techninė, kultūrinė pagalba. Reikia atsilipti nors simboliškai, kad stengiamės jai padėti. Žinau, kad tam yra rimtų kliūčių, tačiau mes turime jas pašalinti, turime ieškoti kelių, kaip efektyviai rengtis ir dalyvauti tame Lietuvos gyvenime.

Skaudūs buvo ir pavienių išsivijos asmenų pasireiškimai prezidentinėje kampanijoje. Jie Lietuvoje dar ilgai bus svarstomi ir komentuojami. Pasinaudodamas šia proga, noriu padėkoti pono Lozoraičio ir daugelio Lietuvos žmonių vardu už tą pagalbą, kuri atėjo iš jūsų. Tai buvo efektinga ir reikalinga. Mes Lietuvai parodėme, kad galime kultūringai kalbėti, galime vakarietiškoje dvasioje svarstyti reikalus ir parodyti pasauliui, kad mes tvirtai žengiamo demokratiškos keliu į pasaulio bendrumą. Po šių rinkimų tikrai bus kitokia Lietuva todėl, nes jai duotas pavyzdys. Aš savo akimis mačiau, kaip tauta rimtai pradėjo svarstyti savo demokratiją.

Moralinė atsakomybė

Noriu tikėti, kad mes savo moralinės atsakomybės prieš tautą

Valdas Adamkus, iš Chicagos, pasakė pagrindinę kalbą vasario 21 d. Kultūros Židinyje, kai buvo švenčiama Vasario 16-osios 75 metų sukaktis. Vytauto Maželio nuotr.

REALYBĖ VERČIA SUSIMĄSTYTI

(atkelta iš 2 psl.)

lyg kokia „bananinė respublika“. Rusijos „artimasis užsienis“, na, o blogiausiai... Variantų daugybė: nuo gorbačioviško „suvereniteto sudėty“ ligi gubernijos...

Išsivijos pastangas pagelbėti Lietuvai tikrai sunku paverinti. Gi pačioje Lietuvoje jei ką dar bent šiek tiek ir vertina, tai nebent tik dolerius, kurie iš čia į ten, kaip į kolį kiaušų maišą pramenga. Tai argi net po viso to, kas įvyko, išsivija ir toliau turi kimšti dolerius dabar jau tikrai į komunistinės mafijos kišenes. Kokia gi to viso prasmė, ar kas bent susimąsto.

Išsivija — ne kokia melžiama karvė

Argi ne protingiau būtų tas lėšas skirti lietuvių palaikyti čia išsivijoje, lietuviškai spaudai, kultūrai, bažnyčių priežiūrai. Lietuvoje turi gi pagaliau suprasti ir įsisąmoninti, jog išsivija tai ne kokia melžiama karvė. Doleriai ir čia ant medžių neuaga.

Išsivijos lietuvių visada dėjo ir deda tiesiog nežmoniškai dides pastangas kaip galint labiau padėti Lietuvai, remti ją, gelbėti. Tai, aišku, labai gražu, betgi viskam yra riba. Mano manymu, Brazausko išrinkimą prezidentu išsivija turėtų vertinti grynai kaip spjūvį į veidą. Su visomis iš to išeinančiomis išvadomis... Lozoraičio kandidatavimas buvo, galima sakyti, tiesiog paskutinis istorinis šansas tautai susitelkti ir vieningai atsikratyti komunistinės praeities. Galima buvo bent iš dalies atitaisyti klaidą, padarytą per Seimo rinkimus. Liaudis tą galimybę, kaip matome, atmetė. Išsivijai tad, manau, turėtų būti, kaip čia

tikrai neatsisakysime. Noriu manyti, kad iš šios salės išeisime tvirtesni savo užsimojimuose padėti Lietuvai.

Tikėdamas į tautą, į jos genijų, noriu užbaigti poeto Aičio žodžiu, kuriuo jis išreiškė visų jausmus giesmėje apie Lietuvą:

*Nematė amžiai dar tavęs taip užmirštos,
Nelaimių prislėgtos,
paniekintos, beteisės,
Bet atėjai iš amžių ūkanos
tirštos
Ir į rytojaus šviesų amžių rūką
eisi...*

PYPKĖ GRĮŽO Į LIETUVĄ

“Darbininko” Nr. 8, vasario 19 d., trečiame ir ketvirtame puslapiuose buvo išspausdinta “Dienos už poliarinio rato” pabaiga ir įdėtos keturios nuotraukos. Viena vaizduoja visą Čarneckų šeimą.

Paskambino “Darbininko” skaitytoja Elena Ruzgienė iš Richmond Hill, NY, patikslino Čarneckio vardą, esąs jis Voldemaras, ne Vytautas. Pasirodo, kad jis turėjo du vardus — Voldemaras Vytautas. Dažniausiai buvo vadinamas Voldemaru.

Elena Ruzgienė papasakojo kitą istoriją, surištą su Čarneckų šeima. New Yorke dar gyvena Voldemaro Vytauto Čarneckio sesuo dr. Aldona Birutienė-Birutavičienė. Ji yra medicinos daktarė, mokslus baigusi Berlyne. Lietuvoje buvo žinoma vaikų gydytoja. Ji aktyviai dalyvavo nepriklausomos Lietuvos atstatyme, yra apdovanota Vyties kryžiumi. Yra gimusi dar praeito amžiaus gale. Dabar jau senutė. Ją dažnai aplankydavo Elena Ruzgienė, daug pasakojimų užrašė į recorderį.

Dr. Aldona Birutienė pasakojo, kaip buvo areštuotas ir išvežtas Voldemaras Vytautas Čarneckis ir jo šeima. Visą šeimą išvežė 1941 m. birželio 14 d. Jis buvo atskirtas nuo šeimos ir 1942 m. sušaudytas.

Kai jį ir šeimą išvežė, NKVD paskambino dr. Aldonai Birutienei ir sako: atvyk į brolio butą ir pasiimk ką tik nori. Ji nuvyko ir, žinoma, labai susijaudino, kad broli išvežė. Ji pasiėmė tik brolio pypkę ir ją parsinešė namo. Žuvus broliui kalėjime, pypkę buvo lyg kokia relikvija. Besitraukdama 1944 m. iš Lietuvos, pasiėmė ir brolio pypkę, iš Vokietijos ją atsivežė į Ameriką.

Amerikoje tada dar gyveno ir kita Čarneckio sesuo — Jadvyga Grigienė, ilgai dirbusi Balfo centrinėje raštinėje, kai ji buvo Brooklyne. Ji yra jau mirusi. Jos dukra Liuda Gudeliene susirašinėja su savo pusbroliu Algirdu Čarneckiu, tų pasakojimų apie poliarinį ratą autoriumi.

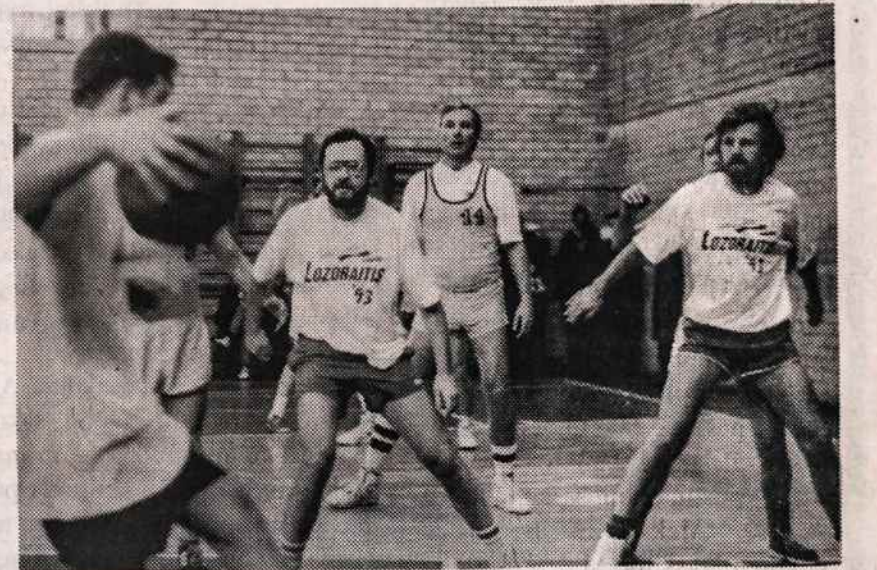
Iš Lietuvos savo tetų aplankyti buvo atvykusi V. V. Čarneckio dukra Liucija. Tada dr. Aldona Birutienė ir atidavė pypkę, kad ją parvežtų į tikruosius jos namus — Čarneckio šeimai.

Taip ši istorinė pypkę ir grįžo į Lietuvą.

Algirdo broliai Petras ir Povilas yra vedę ir gyvena Kaune. Vytautas mirė vėžiu, grįžęs į Lietuvą iš Sibiro.

Algirdo motina (Voldemaro Vytauto Čarneckio žmona) Eleonora gyvena Vilniuje ir yra labai gerbiama. Su ją pokalbis buvo transliuojamas per Vilniaus televiziją.

Algirdo sesuo Liucija gyvena Vilniuje. (p.j.)

Rungtinės tarp St. Lozoraičio ir A. Brazausko štabų krepšinio komandų baigėsi 38-28 A. Brazausko komandos naudai. V. Kapočiaus nuotr.

VASARIO 16-TOJI ROMOJE

Italijos lietuvių bendruomenės nariai susirinko vasario 14-ąją į Šv. Kazimiero kolegiją Romoje paminėti 75-ąsias Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo metines.

Minėjimą pradėjo šios kolegijos rektorius prel. Algimantas Bartkus, kuris geru žodžiu paminėjo ir tylos minute pagerbė ilgametį šios šalies Lietuvos Bendruomenės pirmininką velionį mons. Vincą Mincevičių, daug nusipelnusį ne tik šio krašto lietuviškojo gyvenimo veiklai, bet ir anuomet sunkių priespaudos jungtų nešusiai Lietuvai, versdamas ir leisdamas įvairius leidinius, skelbdamas gimtosios žemės lietuvių vargus pasauliui, organizuodamas ir vadovaudamas daugeliui lietuviškų renginių, sukakčių ir minėjimų.

Nuoširdžiai susirinkusius pasveikino ir padėsinančių žodžių pasakė ambasadorius prie Šv. Sosto Kazimieras Lozoraitis, pabrėžęs Vasario 16-osios reikšmę lietuvių istorijai ir dabarčiai,

kurią kurti turi ne tik tėvynėje, bet ir visose pasaulio šalyse gyvenant lietuviai, kad dėl viso mūsų tautos likimo turime išvien darbuotis ir stengtis visi, kur bebūtume ir kur begyventume, kad jai ir šiuo metu reikalinga visų mūsų pagalba ir dėmesys.

Sveikinimo žodį tarė ir Lietuvos reikalų patikėtinis Italijoje Rimantas Morkvėnas, papasakojęs apie savo asmenišką išgyvenimą Lietuvoje prasidėjusio sąjūdžio metu ir užsienyje gyvenančių lietuvių vienybės bei pagalbos būtinybę savo tautai.

Minėjime dalyvavo apaštalinis nuncijus Korėjoje ir Mongolijoje lietuvis arkivysk. Jonas Bulaitis, Lietuvos ambasadorius prie Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos (vad. FAO) Algirdas Žemaitis, Grigaliaus universiteto profesorai Antanas Liuima, Paulius Rabikauskas, kunigai, klierikai, seselės, Romos lietuviai, svečiai iš Lietuvos.

K. J. A.

Philadelphijoje, švenčiant Vasario 16-ąją, Lietuvių Namų salėje kalba pagerbtas Deborah Igonin prezidentas Stanley H. Fryczynski, Jr. Nuo jo į dešinę: Pietinės New Jersey LB apylinkės pirm. dr. Kazys Gudėnas, Philadelphijos LB apylinkės pirm. Teresė Gečienė, Children of the World programos pirmininko pavaduotoja Cheryl Zoppina.

LIETUVOS VYSKUPAI ATVYKO Į ROMA

Lietuvos vyskupai iš Frankfurto vasario 19 d. laimingai pasiekė Romą. Tiek vyskupų konferencijos pirmininkas kardinolas Vincentas Sladkevičius, tiek ir Vilniaus metropolitas arkivysk. Audrys Bačkis atvyko su visų jiems priklausančių vyskupijų ganytojais, kuriuos lydėjo neseniai išrinktas generalinis sekretorius mons. Vytautas Kazlauskas.

Taigi Roma šį kartą sulaukė visų garbingų Lietuvos bažnytinės provincijos vadovų — dešimtuko.

Atsakingon viešnagėn atvykusiuosius Piumicino aerouoste sutiko Lietuvos ambasadorius prie Šv. Sosto Kazys Lozoraitis, Šv.

Kazimiero kolegijos rektorius Algimantas Bartkus, būrelis Romoje dirbančių ir studijuojančių lietuvių kunigų ir klierikų.

Apisitoję Šv. Kazimiero kolegijoje, lietuviai ganytojai vasario 20 d. per pietus susitiko su lietuvišiais kunigais, susipažino su jų rūpesčiais, pasidalijo paskutiniaisiais įspūdziais iš Lietuvos, kur kasdien išrinkta kas nors nauja ir dažnai nelaukta.

Nors Amžinasis Miestas neretai į čia atvykusį svečių sutinka savo istoriniu, kultūriniu ir politiniu nemažu svoriu ir įspūdingumu, mūsų ganytojams Roma jau ne pirmiena. Tiksliai vysk. Sigitas Tamkevičius, tiek Vatikanu, tiek šiaip Italijoje lankosi pirmą kartą.

LAISVĖS ŠVENTĖ PHILADELPHIJOJE

Lietuvos nepriklausomybės šventė iškilmingai atšvęsta vasario 7 d. Lietuvių Bendruomenės Philadelphijos ir Pietinės New Jersey apylinkių jungtinėmis jėgomis.

Pradėta 10:30 val. ryto mišiomis Šv. Andriejaus lietuvių parapijos bažnyčioje. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Nemažas būrys moterų ir mokyklos vaikų dalyvavo procesijoje, pasiūšę tautiniais drabužiais. Nors oras buvo gana šaltas ir keliai dėl naktį iškritusio sniego buvo blogi, bet tautiečiai atsiliėpė į LB valdybų kvietimą ir daug gausiau dalyvavo minėjime negu kitais sekmadieniais.

Mišias aukojo ir pamokslą abiem kalbom pasakė parapijos administratorius Tėv. Timotiejus Burkauskas. Skaitytinus skaitė Tomas Danta.

Pamaldų metu giedojė Šv. Andriejaus parapijos choras, vargonais palydint Angelei Kaulinytei, ir Liaudies Dainų Kvarjetas. Brigita Kasinskienė pagrojo smuiku, Juozui Kasinskui priitariant gitara, paskui, prisidėjęs Bronius Krokiui ir Rasai Krokutei-Veselkienei, dar pagiedojo tris A. Mikulskio sukurtas giesmes.

Simbolines aukas, išreiškiančias dabartinę Lietuvos padėtį nešė: Marija Majauskienė — namų darbo dekoratyvinį kryželį, Jeanne Dorr — duonos kepalą, Roma Krušinskienė — gintaro garbinį institucijų bei muziejų direktoriai. Pokalbio tema: pokyčiai Baltijos šalių kultūroje ir mene, šių procesų poveikis Amerikos baltiečių menai. Diskusijose kviečiami dalyvauti visi norintys.

Po abiejų renginių bus vaišės. Įėjimo mokestis į abu renginius — auka prie durų.

LAISVĖS ŠVENTĖS PARODA BALZEKO KULTŪROS MUZIEJUJE

Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus dailės galerijoje kovo 12 d. bus atidaryta meno paroda: "LAISVĖS ŠVENTĖ — Pabaltiečiai dailininkai iš Illinois valstijos".

Ši paroda yra dalis kultūrinės programos, skirtos paminėti 75-ąsias Lietuvos nepriklausomybės metines. Parodą globoja Lietuvos Generalinis konsulas Chicagoje Vaclovas Kleiza, o dalinai remia Illinois Meno Taryba.

Kitos dvi Baltijos respublikos — Latvija ir Estija — šiemet taip pat švenčia savo nepriklausomybės 75-ąsias metines. Estija paskelbė nepriklausomybę 1918 m. vasario 24 d., o Latvija — 1918 m. lapkričio 18 d. Visos trys šalys daugiau nei 120 metų buvo pavergtos Rusijos ar Vokietijos.

Illinois valstijoje gyvena ir kuria nemaža lietuvių, latvių ir estų kilmės dailininkų, kurie yra pagarsėję ne tik savo tautinėse bendruomenėse, bet ir visose valstijos mastu. Todėl ši paroda turėtų tapti šventiniu akcentu,

— Palangoje, prie Tiškevičiaus dvaro rūmų, šio šimtmečio pradžioje buvo pastatyta skulptūra "Laiminantis Kristus". 1951 m. bolševikai statulą sudaužė ir išmėtė. A. Berenis, 80 metų sulaukęs pensininkas, kviečia skulptūrą atstatyti ir tam tikslui paskyrė 500 talonų. Tam tikslui Palangos banko skyriuje atidaryta einamoji sąskaita Nr. 700420. Aleksandro Berenio, Palangos vyskupo M. Valančiaus blaivybės akcijų iniciatoriaus, adresas: Vasario 16-osios 4-2, Palanga. Telef. (8-236) 53114.

Disidentas Vladas Šakalys, po 13 metų, praleistų Amerikoje, diskutuoja Vilniuje, šalia Seimo rūmų. Viktoro Kapočiaus nuotr.

5

IS VISUR

— Nacių Gestapo, keršydamas, kad Lietuvos jaunimas nestojo į SS batalionus, prieš 50 metų kovo 16 d. areštavo 46 žymesnius Lietuvos asmenis ir išsiuntė į Stutthofo kacetą sunaikinti. Tam įvykiui prisimint kovo 19 d. Chicagoje, Balzeko muziejuje, yra ruošiamas vakaronė ir parodėlė, kurioje bus prisimintos antinacinės ir antibolševikinės rezistencijos aukos. Panašus minėjimas ruošiamas ir Kaune.

— Kaziuko mugė Chicagos Jaunimo Centre įvyks kovo 7 d.

— Nijolės Ščiukaitės koncertas įvyks kovo 21 d. Chicagoje, Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijos mokyklos salėje. Taip pat bus padaryta naujausių Lietuvos įvykių apžvalga. Vakaronę rengia LB Brighton Parko apylinkės valdyba.

— Londono lietuvių Šv. Kazimiero parapijoje Justinas Černius daugiau negu 40 metų vadovauja parapijos chorui. Šv. Tėvas Jonas Paulius II jį apdovanojo medaliu "Pro ecclesia et pontifice". Medalį jam įteikė per Kalėdas, Bernelijų mišijų metu, arkivysk. Jonas Bulaitis, apaštališkasis pranciškas Korėjai ir Mongolijai, Kalėdų švenčių proga sugrįžęs į Angliją aplankyti giminių.

— Elena Vasyliūnienė, savo vyro a. a. muz. Izidoriaus Vasyliūno mirties dešimtujų metinių proga, "Darbininkui" stiprinti atsiuntė \$50 ir dėkoja už buvusią talką ir Velionio sveiklos įvertinimą.

— Robertas S. Boris, Detroito Lietuvos Vyčių veikėjas, vasario 7 d. buvo pagerbtas Lietuvos Vyčių Amerikos Vidurio apskrities 33 metiniame "Lietuvos prisiminimų" bankete Chicagoje, Martiniقه restorano pokylių salėje. R. Boris nenulstamas vadovavo specialiems Vyčių užsimojimams ir per trejus metus pasiuntė daugiau kaip \$6 milijono vertės vaistų ir medicininių aparatų Lietuvos ligoninėms.

— Chicagos Lietuvos Vyčių choras pakviestas dalyvauti Tarptautinės Turizmo organizacijos (ASTA) konferencijos atidaryme balandžio 15 d. Fairmont viešbutyje, Chicagos centre. Choro vadovauja muz. Faustas Strolia.

— Spaudos kioskuose gruodžio 11 d. Vilniuje ir kitur pasirodė naujas reklaminius laikraštis "Perku-Parduodu". Šis 16 puslapių savaitinis leidinys išeis kiekvieną trečiadienį. Laikraštį daug iliustracijų, reklamuojama daugiausia nekilnojamas turtas, automobiliai, paslaugos, turizmas. Savaitraštį leidžia UAB "Fotografija".

— Romas Ubartas, Barcelonos olimpinis žaidynių čempionas, steigia fondą, kuris remia našlaičius, invalideus, taip pat perspektyvius sportininkus. Vyriausybė tai idėjai pritarė ir įpareigojo Vilniaus miesto savivaldybę be konkurso išnuomoti fondui patalpas.

dangi dalyvių tarpe buvo aukštų svečių, nesuprantančių lietuviškai, tai ši dalis buvo pravesta lietuvių ir anglų kalbomis.

Įnešus vėliavas, Marytė Bizinkauskaitė, visiems priitariant, pagiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus, paskui prel. Leonas J. Peck-Pečiukevičius sukalbėjo invokaciją.

Toliau, pasakę po trumpą atidarymo žodį, LB Philadelphijos apylinkės pirmininkė Teresė Gečienė ir LB Pietų New Jersey apylinkės pirmininkas dr. Kazys Gudėnas pristatė svečius. Philadelphijos miesto meras Edward G. Candell pasveikino ir įteikė Vasario 16-jai išleistą savo proklamaciją, kuri buvo čia pat buvo ir perskaityta. Merui buvo šia proga įteiktos dvi dovanos: Barcelonos olimpiados proga Lietuvos krepšininkams pagaminti marškinėliai ir buvusio premjero Abišalos per LB valdybą merui atsiųstas Lietuvos Liaudies meno albumas. Tarp kitko, meras pažadėjo vasario 16 d. prie rotušės rūmų iškelti Lietuvos vėliavą.

Po to publikai buvo pristatytas Lietuvos ambasadorius prie Jungtinių Tautų Anicetas Simutis su žmona, Lietuvos Generalinis konsulas New Yorke Linas Kučinskas ir Lietuvos draugai — latvių, estų ir ukrainių bendruomenių atstovai.

Jubiliejinio minėjimo proga abiejų LB apylinkių valdybų nutarimu, trims institucijoms, rėmusioms Lietuvos laisvės bylą sovietinės okupacijos metu, arba dabar padedančioms Lietuvai atsisistatyti, įteikti padėkos žymenys (plaketės). Taip atžymėtas milijoninio tiražo dienraštis "Philadelphia Inquirer", klasikinės muzikos radijo stotis WFLN-FM ir Deborah Hospital Foundation. Publika net atsisistojimu pagerbė Deborah prezidentą Stanley Fryczynskį, kai jis buvo pakviestas plaketę priimti.

Po visų pagerbimų, Teresė Gečienė pakvietė pagrindinį kalbėtoją ambasadorių Anicetą Simutį, pirmą supažindinus su jo veikla.

Kadangi programa vyko abiem kalbom, tad ir ambasadorius Simutis lietuviškai ir angliškai suglaustai išskėlė svarbiausius Lietuvos kovų už laisvę epizodus. Atvedė iki šių dienų, kada Lietuva, atgavusi laisvę ir nepriklausomybę, yra pilnatėis Jungtinių Tautų narė.

Minėjimo dalyvius dar sveikino Generalinis Lietuvos konsulas New Yorke Linas Kučinskas.

Jis sveikino visus Lietuvos vyriausybės vardu ir palinkėjo, kad visų lietuvių vieningu ryžtu ir darbu mūsų valstybė žengtų laisvės keliu. Pabrėžė išsivijęs įnašą Lietuvos nepriklausomybei atgauti.

O dėl rinkimų, taip kalbėjo: "Gal ne visiems jums patinka Lietuvos rinkimų į Seimą rezultatai, bet tie rinkimai įrodė labai svarbų dalyką tautos gyvenime — jie buvo tikrai demokratiški".

Antroje minėjimo dalyje solistė Marytė Bizinkauskaitė, dabar gyvenanti Philadelphijoje ir Temple universitete siekianti doktorato, padainavo G. Gudauskienės, A. Raudonikio, J. Žilevičiaus dainų bei arijų iš K. V. Banaičio ir Fr. Lehar. Jai akompanavo Angelė Kaulinytė.

Solistė pridėjo dar vieną nedidelį programos numerį, įsivesdama į sceną pačių mažiausiųjų klase iš Lituanistinės V. Krėvės mokyklos, kur ji juos moko muzikos, ir padainavo su jais porą vaikiškų dainelių. Publika juos šiltai priėmė.

Iškilmės baigtos su "Lietuva brangi...", solistei M. Bizinkauskaičiai vedant.

Minėjimo programos moderatoriai buvo Teresė Gečienė ir dr. Kazys Gudėnas. Programos pranešėjai — Jeanne Dorr ir Vidmantas Rukšys.

—

Tų pačių Lietuvių Namų žemutinėje salėje tuoj po minėjimo buvo atidaryta Lietuvos dailininkų paveikslų paroda. Paveikslus paskolino vietos ir apylinkės lietuviai, gavę juos iš Lietuvos, iš savo giminių ir draugų. Buvo išstatyti 19 dailininkų 33 paveikslai.

Parodos rengėjai: Philadelphijos Lietuvių Kultūros Centras ir Lietuvių Tautodailės Instituto Philadelphijos skyrius. Paveikslus atrinko ir paruošė Kultūros Centro pirmininkas dailininkas Petras Vaškys ir Tautodailės Instituto skyriaus pirmininkė Genovaitė Maciūnienė, talkinant sekretorei Rasai Krokutei-Veselkienei. Paroda buvo dar atidaryta ir vasario 14 d.

Kaip miesto meras Edward Rendell buvo pažadėjęs, Lietuvos trispalvė buvo tikrai iškelta vasario 16 d. prie miesto rotušės, o virš vieno iš aukščiausių miesto pastatų, Philadelphia Electric, LB Philadelphijos skyriaus valdybos vicepirmininko Tomo Dantos rūpesčiu, tą dieną ir naktį elektros lempučių įrašas švietė visiems philadelphiečiams, kad tai buvo "Lithuania's 75th Independence Day".

A. M.

Chicago "Seklyčioje" sausio 14 d. per tradicinę trečiadienį popietę. Kairėje paskaitininkas dr. A. Razma, akompaniatorius R. Sokas, solistai S. Stonytė ir A. Markauskas, prie mikrofono — LB veikeja B. Jasaitienė. Ed. Šulaitis nuotr.

CHICAGOS PADANGĖJE

Paskaita ir koncertas

Sausio 13 d. Chicago "Seklyčioje" įvykusioje popietėje dr. Antanas Razma skaitė paskaitą apie širdies negalavimus, o solistai iš Lietuvos — Sigutė Stonytė ir Arvydas Markauskas gražiai padainavo. Ta proga čia buvo paminėtos Sausio 13-osios antrosios metinės.

Dr. Razma nupasakojo priežastis, kurios priveda prie širdies sutrikimo, nurodė, kaip tų sutrikimų išvengti ir nuo jų pasigydyti. Jis taip pat parodė ir trumpą filmą apie širdies ligas, o vėliau atsakinėjo į gausius susirinkusiųjų klausimus.

Lietuvos solistai — Stonytė ir Markauskas, akompanuojant Ričardui Sokui, padainavo 4 kūriniai: iš jų du duetas ir dvi solo dainas. Jie baigė populiaria daina "Tėvynė Lietuva". Publika solistams ilgai plojo, o po dainų Birutė Jasaitienė menininkams padėkojo.

Programą pradėjo ir ją vedė renginių vadovė Elena Sirutienė, kuri po paskaitos ir meninės dalies visus pakvietė vaišių. Popietės dabar būna kiekvieną trečiadienį ir vis susilaukia gausaus būrio dalyvių.

Lankėsi Chicagoje

Žurnalistė Snieguolė Zalatorė, kuri jau daugiau poros metų dirba dienraštyje "Klaipėda", buvo sugrįžusi aplankyti savo motinos Birutės Zalatorienės, kuri turi kelionių biurą Oak Park, IL. Ji anksčiau gyveno Cicerioje, o vėliau — Berwyne. Snieguolės tėvas — Vytautas Zalatorius praėjusį pavasarį iš Berwyne išvyko Lietuvon ir dirba draudimo bendrovėje Vilniuje.

Naujas "Karys"

Vilniuje leidžiamo mėnesinio žurnalo "Karys" 12-asis numeris (1992 m. paskutinis) pasiekė Chicago. Jame, kaip ir visada, daug įdomios medžiagos.

"Karys" yra Lietuvos Krašto apsaugos ministerijos žurnalas, kurio redaktoriumi yra Bronius Čekanauskas, o pavaduotojas — Tomas Šarkus. Jo metinė prenu-

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77 - 01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
296 - 4130

merata oro paštu Amerikoje — \$30. Galima užsakyti per atstovus — Kazį Gaižutį Clevelande ir Edvardą Šulaitį — Cicerioje.

Video filmas "Lietuva Barcelonoje"

Algimanto Kezio namuose Stickey, IL, gruodžio 5 d. įvyko naujo video filmo "Lietuva Barcelonoje" premjera. Tai pusės valandos video juosta apie lietuvių Barcelonos olimpiuose žaidimuose praėjusią vasarą.

Vaidzus nufilmavo Rita Dirsė-Mykoliūnienė, iš Kanados. Ji padarė apie 18 valandų video juostų, iš kurių Lietuvos kino studijos dokumentininkas Arvydas Reneckis, kuris dabartiniu metu gyvena Chicagoje, suredagavo šią trumpą vaizduotę.

Filmas prasideda sportininkų išleistuvėmis Vilniuje, kuriose kalba V. Landsbergis. Vėliau tas pats Landsbergis sveikina Lietuvos sportininkus Barcelonoje. Įdomus jo susitikimas su bronzos medaliu laimėtoju jų persirengimo kambaryje Barcelonoje, matomi jie ir ant olimpinės pakylos primant medalius. Vaizduojamas ir vienintelis Lietuvos aukso medalistas Romas Ubartas ir daug gana įdomių bei retų įvykių, kurie net pačioje Lietuvoje nebuvo rodomi.

Gaila, kad dėl lėšų stokos, pasitenkinta tik tokiu trumpu filmu. Tačiau, kaip šio filmo redaktorius Reneckis pažymėjo, yra numatytas vienas ilgo filmas, o taip pat filmas vien tik apie Lietuvos krepšinininkų pasirodymą (tokio pageidauja krepšinininkas S. Marčiulionis). Dabar laukiama pinigų, kas įgalintų im-

AUDINIAI IŠ PANEVĖŽIO

Panevėžyje jau senokai veikia akcinė bendrovė "Tulpė", gaminti margaspalves lovatieses, staltieses, rankšluosčius, servetėles, juostas, kilimėlius. Ji taip pat gamina ir trikotažą: moteriškus, vyriškus, vaikiškus drabužius, kostiumėlius, sukneles, liemenes, kepurės, šalikus. "Tulpės" trikotažas madingas, gražus, papuoštas siuvinėjimu, jis mezgamas iš vilnonių ir pušvilnonių siūlų.

Labai mėgiami "Tulpės" dailieji siuviniai. Patalynės komplektai, staltiesės, servetėlės gaminamos iš lininio ir medvilninio audinio, jos dailiai išsiuvinėtos. Audiniai eksponuojami parodose, vykstančiose ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje.

Ši bendrovė kviečia užsienio investitorius, mūsų tautiečius bendradarbiauti. Jai galima siūlyti žaliavas ir įrengimus trikotažo ir siuvinų gamybai.

Taigi yra gera proga ir užsienio lietuviams įsijungti į bendrovės veiklą. Adresas: Beržų 44, 5319 Panevėžys, Lietuva. Tuo adresu galima užsisakyti įvairiausių gaminių palyginti pigiomis kainomis, o taip pat ir pasiūlyti savo norą bendradarbiauti.

E. Š.

Ed. Šulaitis

"DARBININKO" ADMINISTRACIJOJE GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS: BOOKS IN ENGLISH available at Darbininkas

- INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN by Dambriūnas, Schmalstieg & Klimas \$25.00
1 set of 4 cassettes to go with the book \$40.00
- LITHUANIA 700 YEARS by Dr. Albertas Gerulis - nauja laida, su gražiu aplanku, 460 psl.....\$25.00
- ENGLISH - LITHUANIAN DICTIONARY \$15.00
- LITHUANIAN - ENGLISH DICTIONARY \$15.00
- LITHUANIANS IN AMERICA, by Antanas Kučas.....\$8.00
- A PRIEST IN STUTTHOF (Human Experiences in the World of Subhuman) by Stasys Yla \$8.00
- LITHUANIA MY HERITAGE, V. Vijeikis \$20.00
- ENCYCLOPEDIA LITUANICA (6 Vols.) in English \$160.00
- FIGHTERS FOR FREEDOM (Lithuanian Partisans Versus the USSR), by Juozas Daumantas \$10.00
- MAP OF LITHUANIA (large size) \$12.00
- ETERNAL DREAM, Selected poems by Leonardas Andriekus \$6.00
- DR. ALEXANDER CURTIUS \$2.00
- MIND AGAINST THE WALL (Essays on Lithuanian Culture Under Soviet Occupation, edited by Rimas Šilbajoris.....\$8.00
- WE WILL CONQUER THE WORLD by Ljudas Dovydenas.....\$5.00
- VYTAUTAS THE GREAT - GRAND DUKE OF LITHUANIA by Joseph B. Koncius \$4.00
- LITHUANIAN FRATERNALISM: 75 Years of US Knights of Lithuania \$20.00
- FIRE AND NIGHT, Five Baltic Plays edited by Alfreds Straumanis \$20.00
- POPULAR LITHUANIAN RECIPES by Josephine J. Dauzvardis, 128 psl.....\$7.00
- SERVING LITHUANIA, J. K. Vallūnas, 288 psl.....\$18.00
- THE LIVING TESTAMENT OF FAITH AND COURAGE, Special edition of "Mary Save Us", 60 psl.....\$12.00
- MEMORANDUM, THE RESTORATION OF LITHUANIA'S INDEPENDENCE, Dr. D. Krivickas, 142 psl.....\$5.00
- AWAKENING LITHUANIA, Dr. J. J. Stukas, 191 psl.....\$5.00
- LITHUANIAN COOKERY, by Izabelė Sinkevičiūtė, more than 500 recipes, 328 pages.....\$15.00

Šios knygos gaunamos Darbininko Administracijoje. Galima užsakyti skambinant telefonu (718) 827-1351 arba rašant Darbininko administracijai - 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Galima nesiūti iš anksto čekio, nes nežinome, kiek kainuos persiuntimo išlaidos. Kai išsiūsite užsakytas knygas, tada išsiūsimės ir sąskaitą.

NELAIMINGŲ ATSTITIKŲ AUKOS
GYDYTOJŲ NEATIDUMAS, NERŪPESTINGUMAS
SKYRYBOS

KONSULTACIJA NEMOKAMAI
IRVING DAVID CHODOSH
ADVOKATAS
230 WEST 72 STREET, NYC

Galime su Jumis tartis namuose arba ligoinėje.
Skambinkite 24 valandas (212) 769-0777,
Brooklyne ir Queens (718) 336-2121.
-- KALBAME LIETUVIŠKAI --

NAUJAUSIOS KNYGOS

TIKIU, Katalikų Tikybos Vadovėlis Mokyklai, su spalvotomis nuotraukomis ir piešiniais. Vertimas iš italų kalbos, kun. S. Jurčys, OFM. 5 dalys, kiekvienos kaina tik \$5.00.

MY DICTIONARY - MANO ŽODYNAS, geriausia dovana vaikams ar anūkams išmokyti lietuviškai ar angliškai, daugiau kaip 1400 pavadinimų angliškai ir lietuviškai, kiekvienas turi po spalvotą piešinį, kaina tik \$20.00.

Idėjų Sankryžoje, Kritinis skerspjūvis, Antanas Paškus. Kaina \$6.00.

Šios knygos gaunamos Darbininko Administracijoje. Galima užsakyti skambinant telefonu (718) 827-1351 arba rašant Darbininko administracijai - 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Galima nesiūti iš anksto čekio, nes nežinome, kiek kainuos persiuntimo išlaidos. Kai išsiūsite užsakytas knygas, tada išsiūsimės ir sąskaitą.

Pro-Choice, Bull!

Ain't I Got Nothin' To Say About It?

LIETUVIŠKA KOMPANIJA IŠ CHICAGO

atlanta IMPORT EXPORT
Trumpiausias kelias į Lietuvą

SIUNTINIAI | LIETUVA
SIUNTINIAI PRISTATOMI | NAMUS
NEW YORKE, KREIPKITĖS | MŪSŲ ATSTOVA
TEL. (718) 235-5272
355 Highland Boulevard
Brooklyn, NY 11207

IŠ TOLIAU, SKAMBINKITE NEMOKAMU TEL.
1-800-775-SEND
IŠ CHICAGO, SKAMBINKITE (312) 434-2121

© atlanta IMPORT EXPORT, 1992

MODERN, TOTAL HIP AND KNEE JOINT REPLACEMENTS ARE NOW BEING PERFORMED IN THE BALTIC STATES IN CENTERS THAT ARE OFFERING SERVICES OF SURGEONS THAT HAVE BEEN TRAINED IN THE U.S.

RIGA-AMERICAN, LTD. OF WATERBURY, CONNECTICUT, IS IN A POSITION TO GUARANTEE THE DELIVERY OF TOTAL HIP AND KNEE SURGERY IN LATVIA, ESTONIA AND LITHUANIA.

PAYMENT FOR THE SURGERY CAN BE MADE EITHER IN THE U.S. OR IN THE INDIVIDUAL REPUBLIC.

ADDITIONAL INFORMATION IS AVAILABLE (IN ENGLISH) BY CALLING 203 - 757 - 5052 OR BY MAIL TO 1201 WEST MAIN STREET, WATERBURY, CT 06708 U.S.A.

BALTIC TOURS

1993

ŠV. VELYKOS LIETUVOJE

Ekskursija išvyksta kovo 30 d. ir grįžta balandžio 14 d.
KAINA \$999.00 asmeniui
iš Bostono ir New Yorko

Kainoje įskaityta lėktuvo bilietas į abi puses, viešbutis su pusryčiais kasdien ir pervežimai iš oro uosto į viešbutį ir atgal.

Registracijos ir informacijos reikalais prašom kreiptis į:
BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164
Tel.: 617 965-8080, Fax 617 332-7781

Duok Darbininką paskaityti tiems, kurie jo neprenumeruoja, paskui paragink užsisakyti.

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS

Jūs galite namuose klausytis gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasetių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.
(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Dėl užsakymų skambinti **Darbininko administracijai**
9 val. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:
Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

LIETUVA 1993

Grupinės kelionės:

Balandžio 5-20	Birželio 22 - liepos 7	Liepos 26 - rugpjūčio 10
Gegužės 3-18	Birželio 28 - liepos 13	Rugpjūčio 2-17
Gegužės 6-24	Birželio 29 - liepos 14	Rugpjūčio 3-18
Gegužės 17 - birželio 1	Liepos 5 - 20	Rugpjūčio 9-24
Gegužės 25 - birželio 9	Liepos 6 - 21	Rugpjūčio 23 - rugsėjo 7
Birželio 1-16	Liepos 12 - 27	Rugpjūčio 30 - rugsėjo 14
Birželio 14 - 29	Liepos 13 - 28	Rugpjūčio 31 - rugsėjo 13
Birželio 15-30	Liepos 19 - rugpjūčio 3	Rugsėjo 20 - spalio 6

- Galima keliauti su grupe arba pavieniui. Skrendant pavieniui galima keliauti bet kuriom dienom.
- Galima imti kelionę su pilnu aptarnavimu arba tik lėktuvo bilietą. Galima imti lėktuvo bilietą ir kelionę su daliniu aptarnavimu: pav. viešbučiai tik tam tikruose miestuose, arba kelionė be pietų ir pan.
- Viešbučiai šiuose Lietuvos miestuose: Vilnius, Kaunas, Panevėžys, Klaipėda, Palanga, Alytus, Marijampolė, Ukmergė, Anykščiai, Kėdainiai, Raseiniai, Jurbarkas, Druskininkai, Rokiškis.
- "Vyties" atstovai Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje.

Del daugiau informacijų ir registracijos kreiptis į agentūrą:
VYTIS TRAVEL
2129 Knapp St., Brooklyn, NY 11229
Tel. 718-769-3300; 1-800-952-0119
FAX: 718-769-3302 Telex: 216 282

Dalis dalyvių Lietuvos nepriklausomybės 75-mečio sukakties šventėje vasario 21 d. Kultūros Židinyje. Liudo Tamošaičio nuotr.

Dr. Jurgio Gimbuto 75 metų amžiaus sukakties minėjime sausio 31 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr.-jos salėje dalis svečių. Pirmoje eilėje iš k.: prel. V. Balčiūnas, A. Mažiulis, dr. J. Kriaučiūnas, dr. J. Gimbutas, L. Kulbienės nuotr.

Solistė Marytė Bizinkauskaitė, akompanuojama muz. Dalios Sakaitės, dainuoja Kultūros Židinio scenoje vasario 21 d., švenčiant Lietuvos nepriklausomybės 75 m. sukaktį. Salomėjos Narkėliūnaitės nuotr.

NEPRIKLAUSOMYBĖS DEIMANTINĖS SUKAKTIES ŠVENTĖ NEW YORKE

Tikrąją Lietuvos nepriklausomybės atstatymo dieną, vasario 16, Lietuvos nepriklausomybės šventę tarptautiniu mastu paminėta Jungtinių Tautų rūmuose New Yorke. Apie tai jau buvo rašyta praeitame "Darbininke". Lietuviškajai visuomenei skirtasis minėjimas buvo vasario 21 d. tokia tvarka: pamaldos Apreiškimo bažnyčioje ir minėjimo akademija Kultūros Židinyje.

Apreiškimo bažnyčioje

Iškilmingos pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje buvo 11 val. Bažnyčia papuošta gėlėmis, gausiai pripildyta. Mišias koncelebravo tos parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas su šiais kunigais: Leonardu Andriekumi, OFM, Gintaru Vitkum, SJ, Stasiu Raila ir Jonu Pakalniškiu. Pamokslą pasakė svečias iš Lietuvos kun. Gintaras Vitkus, SJ. Giedojimo parapijos choras, vadovaujamas muzikės Gintarės Bukauskienės.

Su vėliavomis dalyvavo: šauliai, ramovėnai, skautai, skautės, ateitininkai ir Lietuvos Vyčių kuopa iš Maspetho.

Pamaldos baigtos sugiedant Marija, Marija ir Lietuvos himną.

Kultūros Židinyje

Časdinio blogas oras. Dvi dienas prieš tai snigo ir šalo. Ir tą sekmadienį radijus pranašavo tą patį. Vidurdienį tikrai snieguliavo ir tai sulaukė nemažai žmonių. Bet paskui oras pamažu pasitaisė, ir judėjimas vyko normalus. Į minėjimą susirinko apie 200 žmonių. Lyginant su praeities metais, tai tikrai mažokai. Minėjimą 3 val. popiet pra-

dėjo LB apygardos pirmininkas Kęstutis Miklas. Įneštos vėliavos. Scenoje pastatyta Amerikos ir Lietuvos vėliavos, žemai prie scenos — organizacijų vėliavos. Himnus sugiedojo Apreiškimo parapijos choras ir publika. Atstojimu pagerbti žuvusieji dėl Lietuvos laisvės. Invokaciją sukalbėjo Tėv. dr. Kornelijus Bučmays, OFM, "Darbininko" vyr. redaktorius.

Lietuvos ambasadorius Jungtinės Tautos Anicetas Simutis trumpame žodyje prisiminė tas sąlygas, kaip formavosi Lietuvos nepriklausomybės atstatymas, prisiminė ir dabarties nepriklausomybės įtvirtinimą.

Perskaitytas Amerikos prezidento Clintono sveikinimas lietuviams Amerikoje. New Yorko valstijos senatorius Alfonse D'Amato taip pat sveikino raštu. Žodžiu sveikino New Yorko miesto Tarybos narys Walter Ward. Jis įteikė ir miesto tarybos priimtą proklamaciją.

Pagrindinę kalbą pasakė prieš savaitę iš Lietuvos grįžęs Valdas Adamkus, ten vadovavęs Stasio Lozoraičio rinkimų kampanijai.

Muzikinė dalis

Po pertraukos persiorganizuota antrai daliai. Pasirodė Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas Gintarės Bukauskienės. Choras atliko šias dainas: Už Lietuvą, tėvynę motiną — A. Paulavičiaus, Sužadinkime Lietuvą — Č. Sasnausko, Laisvės Varpą — A. Vanagaičio, Gintarinę Lietuvą — A. Paulavičiaus.

Daug kur chorai išsivaikščioja, neatsirandant entuziastų. Apreiškimo parapijos choras laikosi stipriai, turi jaunų žmonių, vidu-

tinio amžiaus ir vyresnių. Choras jautrus dirigentei, pajėgus atlikti ir sudėtingesnius kūrinius.

Solistė Marytė Bizinkauskaitė, profesionali dainininkė, bene trečią kartą dainuoja Kultūros Židinyje. Ji turi galingą, išlavintą soprano balsą, pati daug skiria dėmesio kūrinio išjautimui, smulkiam detalėm. Šiam koncertui pasirinko įdomią ir lietuvišką programą. Tarptautinių kompozitorių tik du kūriniai, kurie irgi derinasi prie šios šventės nuotaikos. Dviem išėjimais ji atliko šias dainas: Requiem mano draugams — G. Gudauskienės, Verkiau parimęs — liaudies dainą, Pajūry, pajūry, iš "The Sound of Music" — R. Rodgers, iš "Paukščio skrydžio" — Alg. Raudonikio, Gundė mane bernužėlis, iš operetės "Rasėnių Magdė" — J. Žilevičiaus, Neplauk, Kastyti, iš operos "Jūratė ir Kastytis" — V. Banaičio, Vilija, o Vilija, iš operetės "Linksmoji našlė" — F. Lehara, Mano rožė — A. Kačanausko.

Jai akompanavo pianistė Dalia Sakaitė, kuri ir pati solo paskambino Polonezą As Dru, Op. 53 (herojinį) Chopin. Kūrinį atliko pakiliai, atiduodama savo geriausias jėgas.

Programos pabaigoje Tautos Fondo valdybos pirm. Aleksandras Vakselis perskaitė rezoliuciją, kurios lietuvių rūpesčius, svetimos kariuomenės išvedimą, pranešė aukas ir padėjo prisidėjusiems prie renginio bei programos atlikimo.

Talkininkai

Ši didelė ir sudėtinga programa atlikta per tris valandas su ilgoka pertrauka. Po programos publika dar svečiavosi mažojoje Židinio salėje, gi posėdžių menėje programos dalyviams ir rengėjų svečiams buvo surengtas priėmimas.

Programai sklandžiai vadovavo du jaunuoliai: Amerikos lietuvis Laurynas Vismanas, kuris kalba laisvai abiem kalbom, ir studentė iš Lietuvos — Sonata Petravičiūtė, turinti gražaus tembro balsą.

Minėjimo proga išleista programa, kurios viršelio piešinys atrinktas konkurso keliu. Piešinį sukūrė dailininkė iš Lietuvos — I. Cecienė.

Visas Kultūros Židinis buvo skoningai dekoruotas. Įėjus laiptų patalpose kampu nuleistos kabėjos septynios vėliavos, priešais tarp paveikslų pakabintas lietuviškas audinys su Lietuvos himnu. Didžiojoje salėje kabėjo apie 20 Lietuvos dailininkų paveikslų, kurie suteikė salei puošnumo ir iškilmingumo. Priešais sceną iš abiejų scenos pusių buvo pakabintos vėliavos; kairėje — Amerikos, dešinėje — Lietuvos.

ST. PETERSBURG, FL

"Lietuvių žinios", Floridos Amerikos lietuvių klubo biuletenis, Kalėdų švenčių proga išleido 200-tąjį numerį. Pradėtas leisti 1976 m. gegužės 23 d. Biuletėnis yra pasklides St. Peterburgo lietuvių tarpe. Jį skaito apie 400 šeimų, paskutiniu metu pora numerių pasiekia ir Lietuvą. Biuletėnis yra pajamų šaltinis klubui. Praeitais metais į klubo kasą įnešta 2,400 dol.

"Lietuvių žinių" biuletėnį nuo vasario 1 d. redaguoja Mečys Šilkaitis, o buvęs redaktorius Povilas Jančauskas bus administratorius.

Audra, tautinių šokių veteranų grupė, lapkričio 28 d. aplankė Manor Care Nursing Home, Palm Harbor, atliko trumpą programą prieglaudos Alzheimer's skyriuje. Šokėjų spalvingi drabužiai lyg nuskaidrino nelaimingųjų žmonių akis, kiti net pradėjo ploti į taktą, šypsenos pasirodė veiduose. Po programos šokėjai jautriai pasisveikino su seneliais, žadėdami vėl sugrįžti. Šokėjai buvo pavaišinti šiltais pyragėliais. Slaugės ir ligonių artimieji nuoširdžiai šokėjams dėkojo už šį gerą darbą.

Lietuvos Dukterų Draugijos St. Peterburgo skyriaus parengimas įvyko sausio 20 d. Lietuvių klubo salėje. Dalyvavo moterų šokių vienetas, kuriam vado-

BERČIŪNŲ STOVYKLA PERDUOTA ATEITININKAMS

Panevėžio miesto valdyba patvirtino perdavimo-priėmimo aktus, kuriais valstybinė įmonė "Butų ūkis" perdavė Berčiūnų poilsiavietėje esančius pastatus Lietuvos ateitininkų Federacijai.

Patvirtintos stovyklos perdavimo bei jos eksploataavimo sąlygos numato išsaugoti Berčiūnų stovyklą bei aplinkinę teritoriją rekreacijai, sportui ir kultūrinei veiklai ir draudžia paversti ją komercine zona.

Ateitininkų federacija įsipareigoja sudaryti sąlygas vasaros atostogų metu šioje stovykloje ilsėtis ir Panevėžio vaikams, ne šios federacijos nariams, taip pat rengti stovyklas vaikams invalidams. Čia taip pat numatoma rengti vaikų sveikatingumo stovyklas, leisti miesto gyventojams naudotis stovyklos sporto bei žaidimų įrengimais.

Duok Darbininką paskaityti tiems, kurie jo neprenumeruoja, paskui paragink užsisakyti.

vauja Kl. Gaizauskienė ir aktorė D. Mackalienė.

LB St. Peterburgo apylinkės susirinkimas buvo sausio 27 d. Lietuvių klubo mažojoje salėje.

R. Kalantos šaulių kuopos metinis susirinkimas buvo sausio 26 d. Lietuvių klubo mažojoje salėje.

Šv. Kazimiero misijos narių susirinkimas buvo sausio 5 d. Lietuvių klube. Dalyvavo apie 150 misijos narių. Mirus Tėv. Vytautui Balčiūnui, OFM, misijai daug padėjo kun. dr. M. Čyvas. Susirinkime dalyvavo pranciškonų provinciolas Tėv. Placidas Barius, OFM, ir prižadėjo misijos nepalikti be dvasio vado. Misijos komitetą 1993-tiems metams sudaro: pirmininkas P. Petraitis, sekretorius B. Rymantas, kasininkė A. Robertson, aukų administratorius V. Kriaučiūnas, aukų rinkėjai: V. Petkus, J. Grėbliauskas, K. Jurgėla, K. Genčius ir S. Kuzmickas. Po susirinkimo dalyviai pavaišinti kavute ir pyragais.

Petro Čepo Jaunimo Fondo vakaronėje susitikę Šarūnas Marčiulionis, Donn Nelson ir So. Bostono Lietuvių Piliečių Klubo vedėjas Algis Skabeikis.

Rugpjūčio 31 d. - rugsėjo 15 d.

organizuojama piligriminė kelionė į Lietuvą Popiežiaus Jono Pauliaus II lankymosi Lietuvoje proga.

Ekskursiją organizuoja:

Kun. J. Rikteraitis
Saint Andrew Church
396 Church Street
P.O. BOX 515
New Britain, CT 06050
Tel.: 203 224-0341

Kun. A. Contons
St. Peter's Church
50 Orton - Marotta Way
So. Boston, MA 02127
Tel.: 617 268-0353

Bendra kaina, įskaitant maistą yra \$2549. Kambarys vienam - priedas \$299. Depozitas \$300 turi būti įneštas iki balandžio 30, 1993, dėl limituoto lėktuvu bilietų skaičiaus.

Kelionės reikalus tvarko:

ALGIS MITKUS
BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newtown, MA 02164

Tel.: 617 965-8080, FAX 617 332-7781

Motinai, Uošvei ir Senelei

A.†A.

BRONEI MAŠALAITIENEI

mirus, Jos sūnui Putinui Mašalaičiui ir jo šeimai reiškiamo gilią užuojautą.

New Yorko Nemickai

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. .... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: kovo 7 d., sekmadienį, tradicinė Kaziuko mugė, rengiama New Yorko skautų. Prasideda paimaldomis 12 val.

Lietuvos Vyčių 41 kuopa, veikianti Apreiškimo parapijoje, šv. Kazimierą paminės kovo 7 d., sekmadienį. Mišios 11 val. Po mišių mokyklos apatinėje salėje minėjimas. Po programos kavutė. Įėjimo auka 5 dol. Vyčiai, parapijos taryba bei klebonas kviečia visus dalyvauti šiame šv. Kazimiero pagerbime.

Prel. Juozas Antanavičius, Paneyėžio katedros klebonas, pravedė rekolekcijas Apreiškimo par. bažnyčioje, Brooklyne, vasario 26, 27 ir 28 d. Iš čia kovo 1 d. išskrido į St. Petersburgą, FL. Iš ten keliauja į Detroitą, kur rekolekcijas praves dviuose parapijose. Iš Detroito keliauja į Lemontą. Į Lietuvą grįžta kovo gale. Svečias ieško savo brolio Viktoro Antanavičiaus iš Meškiūčių prie Šiaulių. 1944 metų rudenį jis traukėsi į Vokietiją su kitais pabėgėliais ir tada kažkur dingo. Kas žinotų apie jo likimą, prašomi pranešti jo broliui šiuo adresu: Prel. J. Antanavičius, Katedra, Panevėžys, Lithuania.

Vargonų koncertas buvo surengtas vasario 27 d., sekmadienį, tuoj po sumos Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Vargonais grojo Renata Marcinkutė, kuri dėsto vargonus Lietuvos valstybinėje konservatorijoje Vilniuje ir dabar stažuojasi Mozartaneume Salzburg, Austrijoje. Ji atliko Johan Sebastian Bacho ir Frank Cesar kūrinį.

Tautos Fondo Tarybos posėdis įvyko vasario 28 d., sekmadienį, Kultūros Židinio posėdžių menėje. Pirmininkavo tarybos pirmininkas Algis Sperauskas.

Rasa Allan Kazlas surežisavo veikalą "Tango", kuris vaidinamas House of Candles teatre, 99 Stanton St., NYC (vienas blokas į pietus nuo Houston St., ir viena blokas į rytus nuo Pirmos Ave.). Vaidinimas vyksta nuo vasario 3 iki kovo 13 d., nuo trečiadienio iki šeštadienio, 8 v.v. Statomo veikalo autorius Slawomir Mrozek.

A. Maceikos vardo biblioteka Kultūros Židinyje yra atidaryta ir penktadienio vakarais, kai Židinyje vyksta anglų kalbos kursai.

Seeking a working female to share a large, nice apartment — non-smoker, own private room, private house, safe area in Canarsie, one block from shopping and transportation. Call 718 - 257-3576. (sk.)

Ieškoma priežiūra dviem vaikams (10 ir 13 m.) vienai saitei kovo 8-12 dienomis. Reikia gyventi šeimoje Long Island ir taip pat atlikti namų ruošos darbus. Skambinti vakarais po 6 v. 516 671-7975.

Tradicinė Kaziuko mugė bus kovo 7 d. Kultūros Židinyje. Prasisės 12 val. mišiomis. Bus galima skaniai pavalgyti, pasigardžiuoti įvairiais pyragais. Žaidimai vaikams ir suaugusiems, veiks laimės šulinys, bus rodomos vaizduojamos iš Rainių miškelio, praeitos Kaziuko mugės, prezidento rinkimų Lietuvoje. Mugė rengia New Yorko skautai, skautės, akademikai ir židinietės.

Aleksandras Abišala, buvęs Lietuvos premjeras, lankysis New Yorko ir kovo 9 d., antradienį, 7 val. vak. kalbės Kultūros Židinio mažojoje salėje. Vakaronę rengia LB NY apygardos valdyba. Svečias papasakos, kas dabar dedasi Lietuvoje.

Kęstutis Miklas, LB apygardos pirmininkas, kovo 1 d. su žmona Ona išvyko į Singer Island, FL, dviejų savaitių atostogų. Jie ten turi savo butą. Grįžta kovo 15 d. Kovo 17 d. jis išskrenda į Londoną, kur gyvena jo dukra, susilaukusi pirmojo sūnaus. Iš Londono grįžta kovo 25 d. ir kovo 26 d. vyksta į Chicago, kur tą savaitgalį bus LB apygardų pirmininkų suvažiavimas ir taip pat Lietuvos Fondo narių metinis suvažiavimas. LB NYT apygardos valdybos pirmininko pareigas eina vicepirmininkas Kęstutis Bileris. Jo telefonas 718 847-8735.

Juliusas Kaupo "Daktaras Kripštukas pragare" išleista garsiajose — kasetės forma. Aktorius Vytautas Valiukas įskaitė dvi pasakas: "Daktaras Kripštukas pragare" ir "Pasaka apie Arlekiną meilę ir Burtininką be vardo". Kiekviena pasaka trunka apie 21 minutę. Įskaityta gražiai ir įspūdingai, taip pat tvarkingai ir gražiai išleista. Išleido Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas 1992 m. Garsiajose gausiama ir Darbininko administracijoje, jos kaina 10 dol.

TRANSPAK firma praneša, kad CONNECTICUT valstijos tautiečiai gali siųsti per p. a. Ustjanauskienos įstaigą COSMOS INTERNATIONAL, W. Hartford, CT. Telef. 203 232-660.

Dėmesio turistai ar prekybininkai, kurie keliausite į Lietuvą. Vietoj apsigyvenę viešbučiuose, galite išsinuomoti gražų 3-jų kambarių butą Vilniuje — Antakalnyje, antrame aukšte, su balkonu, gražiu vaizdu į Nerį. Bute yra spalvotas TV, skalbimo mašina, modernūs baldai ir visi kiti patogumai. Geras susisiekimas su Vilniaus centru. Dėl daugiau informacijų skambinti vakarais ir savaitgaliais: (718) 326-2370. (sk.)

Attention tourists and businessmen. For rent in Vilnius, Lithuania: nicely furnished 3 room apartment with TV, washer and other conveniences. For information and reservation call evening and weekends: (718) 326-2370. (sk.)

N.Y. SKAUTĖS, SKAUTAI, AKADEMIKAI IR ŽIDINIETĖS
kviečia atsilankyti į
Kaziuko mugę
kovo 7 d., sekmadienį, Kultūros Židinyje, Brooklyn, NY.
Pradžią 12 val. — Šv. Mišios.
— Žaidimai, maistas, apsipirkimas, vaizduojamos —

Prel. Pranas Bulovas šiais metais mini savo kunigystės 50 metų sukaktį. Ji bus paminėta rugpjūčio 8 d., tą pačią dieną, kai buvo įšventintas į kunigus. Prel. P. Bulovas ilgą laiką buvo Viešpaties Atsimainymo parapijos klebonu Maspeth, NY. Pasitraukęs į pensiją, gyvena tos parapijos klebonijoje.

Dalia Marija Stančienė, "Logos" žurnalo redaktorė, atvykusi iš Lietuvos sausio 15 d., aplankė keletą Amerikos miestų: New Yorką, Sunny Hills, FL, Dallas, Chicago, Los Angeles. Vasario 27 d. grįžo į New Yorką, trumpai svečiavosi pas dr. Aldoną Janacienę ir kovo 2 d. išskrido į Vilnių, kur ji pastoviai gyvena. Lietuvoje ji redaguoja ir leidžia "Logos" žurnalą, skirtą religinėm problemom, religiniam menui, filosofijai ir lietuviškai kultūrai nagrinėti. Žurnalo knygos formato, didokas, kiekvienas numeris turi apie 240-250 puslapių, iliustruotas spalvotomis nuotraukomis. Ryšium su Popiežiaus kelione į Lietuvą, dabar rengiamas specialus numeris, skirtas Jonui Pauliui II. Į žurnalą bus sudėta visa jo lenkiška kūryba, išversta į lietuvių kalbą. Apie patį žurnalą, jo apimtį ir pobūdį, apie leidėją bei redaktorę bus parašyta vėliau.

JAV LB Kultūros taryba pradėjo savo sudaryta New Yorko. Pirmininke buvo pakviesta Audronė Misiūnienė, kuri dabar gyvena Vilniuje ir ten vadovauja "Atviros Lietuvos Fondui". Atrodo, kad ji dar ketina ten pasilikti ilgesniam laikui. Jos pareigas ėjo vicepirmininkas Vytautas Volertas, bet prieš kokį mėnesį ir jis pasitraukė iš pareigų. Dabar JAV LB krašto valdybo pirmininkas Vytautas Maciūnas rūpinasi surasti naują pirmininką, kad Kultūros Taryba vėl galėtų veikti ir atlikti jai privalomus darbus. Pirmininkas V. Maciūnas dažnai skambina į New Yorką įvairiems kultūrininkams, ieškodamas patarimo. Jis patys žada aktyviau įsijungti į šios tarybos veiklą, nes yra daug įvairių darbų, kuriuos reikia atlikti. Kultūros Tarybos veiklos klausimu pasisakė ir tos tarybos narė dailininkė Aleksandra Kašubienė. Jos laiškas redakcijai buvo atspausdintas praėjusio numerio.

Marija Lesinskienė, Salem, NH, užmokėjo prenumeratą, atsiųsdama \$80 čekį. Dosniai lietuviškos spaudos palaikytojai nuoširdžiai dėkojame.

Helen Gibson, Milton, NY, užmokėjo prenumeratą, atsiųsdama \$75 čekį. Dosniai "Darbininko" rėmėjai nuoširdžiai dėkojame už paramą ir mielą laiškutį.

"Lietuvos aidas", pagrindinis 16 psl. Lietuvos dienraštis, duoda objektyvų atskiriantis Lietuvos vaizdą. Tokios žinios išėjimai yra naudingi. Nuo šių metų pradžios laikraštis siunčiams du kartus savaitėje oro paštu. Prenumerata metams \$85. Čekius rašyti "Lietuvos aidu" vardu ir siųsti JAV įgalotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. (sk.)

TRANSPAK siūnia konteinerius kas savaitę. Taip pat siunčiame "AIR CARGO". Pinigai pervedami doleriais. Maisio siuntiniai: sūris, aliejus, dešros ir kt., 55 sv. \$98. Vien tik mėšos gaminių 22 sv. \$98. **TRANSPAK**, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312 436-7772. (sk.)

VELYKŲ STALUI LIETUVOJE SIŪLOME 3 žąsis (20 svarų), palendvica 2 kg, rūkytos dešros 3 kg, alyva iš Amerikos 64 oz., 8 o'clock coffee 39 oz., aspirinas 250 ct., butelis šampano ir butelis prancūziško vyno — su pristatymu į namus \$100. **"ŽAIBAS"**, 9525 SO. 79th AVE., HICKORY HILLS, IL 60457. TEL. 708 430-8090.

Jadvygos Matulaitienės vadovaujamo tautinių šokių ansamblio "Tryptinis" nariai atlieka programos dalį vasario 21 d. Kultūros Židinio scenoje, kai buvo švenčiama Vasario 16-osios 75 m. sukaktis. Salomėjos Narkėliūnaitės nuotr.

Mrs. Vito A. Matulonis, Manhasset, NY, norėdama paremti "Darbininką", prenumeratą užmokėjo atsiųsdama \$75 čekį. Dosniai nuolatiniai spaudos rėmėjai nuoširdžiai dėkojame.

Antano Masionio knyga, "Atėtininkų dvasia nepalūžo", gausiama "Darbininko" administracijoje. Knyga gausiai iliustruota, 214 psl. Aprašoma pati atėtininkų veikla, atsakoma kritikai, kurie kritikavo A. Masionio spaudoje paskelbtus straipsnius. Knygos kaina 10 dol. Persiuntimo išlaidoms padengti pridėti 2 dol.

Galima užsiprenumeruoti "NAUJĄJĮ ŽIDINĮ-AIDUS"

Mėnesinis kultūros žurnalas "Naujasis židinis — Aidai", katalikų intelektualų leidžiamas Vilniuje, nori pasiekti ir išėjimą. Tai 88 puslapių iliustruotas periodinis leidinys, puoselėjęs religiją, mokslą, meną, literatūrą ir kitas kultūros sritis. Metinė prenumerata, siunčiant oro paštu, — 44 dol. Užsiprenumeruoti galima per Tėv. Leonardą Andriekų, jo vardu išrašant čekius, šiuo adresu: Rev. Leonardas Andriekus, OFM, Franciscan Monastery, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

NEPRIKLAUSOMYBĖS DEIMANTINĖS SUKAKTIES ŠVENTĖ NEW YORKE

(atkelta iš 7 psl.)

Kalbėjo jautriai, paliesdamas ir praeitį, ir dabartį. Jo kalba klausytojams paliko gilų įspūdį. (Toji kalba spausdinama atskirai.)

Pirmoji dalis baigta tautiniais šokiais. New Yorko tautinių šokių ansamblis "Tryptinis" pašoko penkis šokius: Patrepsėlį, Kepurinę, Karklus, Šustą, Subatėlę. Į kiekvieną šokį įvadą recitavo Jadvyga Matulaitienė, kuri vadovauja ansambliui ir grupę išvedė į sceną.

Grupė šoko entuziastingai ir elegantiškai. Ji sudaryta iš vyresniųjų šokėjų. Publika pasidžiaugė, kad jie išliko tokie gražūs. Po šokių vadovė apdovano gėlių puokšte ir gausias

Šventasis Raštas, Senojo testamento tomas, pranašų knygos, išleista gražiu leidiniu. Iš hebrajų, aramėjų ir graikų kalbų išvertė kun. Antanas Rubšys, kuris profesoriauja Manhattano kolegijoje ir dėsto Šventąjį Raštą. Knyga turi 670 puslapių. Jos kaina 12 dol. Gaunama "Darbininko" administracijoje. Persiuntimo išlaidoms pridėti 2 dol.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai atsiųdami metinę prenumeratą, prisidėjo aukomis laikraščiu stiprinti, už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių:

Po 30 dol.: Milda Liaukus, Huntington, CT; Marcelė Zukas, New London, CT; J. Lizaitis, Fort Lauderdale, FL; Modesta Blazaitis, Lewisburg, PA; Nijolė Vaitiekūnas, Great Falls, VA.

Po 25 dol.: E. Pavelites, Brooklyn, NY; Kun. A. Pupsys, Weekapaug-Westerly, RI.

Po 20 dol.: L. Reivydas, Los Angeles, CA; V. Alksninis, Ashford, CT; J. Bliznikas, Spring Hill, FL; Irena Kerelis, Palos Park, IL; A. K. Landsbergis, Upper Marlboro, MD; Ona Matusaitis, Worcester, MA; Bronė Stoncius, Nashua, NH; Albinas Normantas, Bayville, NJ; B. Šilas, Elizabeth, NJ; Eglė Vainius, Holmdel, NJ; R. Penikas, East Norwich, NY; E. T. Senken, Jamaica, NY; J. J. Sabulis, Walkill, NY; Kazė Pavilonis, Wantagh, NY; I. Janavičius, Cleveland, OH; Aušra M. Zerr, Glenside, PA; Nijolė B. Dėdinas, West Chester, PA; Kun. A. A. Jurgaitis, OP, Providence, RI; D. Satas, Warwick, RI; B. Sakalas, Crozett, VA.

Po 15 dol.: Rita Bureikienė, Los Angeles, CA; J. Daniliauskas, Stamford, CT; Kun. G. Matejune, C.P., West Hartford, CT; Irene Macionis, St. Petersburg, FL; Elizabeth Libus, Chicago, IL; J. Račinskas, So. Boston, MA; B. J. Skrabulis, Wapole, MA; J. Kasauskas, Linden, NJ;

J. Zukas, Port Washington, NY; Elena Gorla, Woodhaven, NY; Renata Kučas, Drexel Hill, PA.

Po 12 dol.: A. Juska, Brooklyn, NY.

Po 10 dol.: Eugenija Strouse, Sun City, AZ; S. Zabulis, Manchester, CT; J. Grinius, Wethersfield, CT; Dr. V. Avižonis, Milford, DE; Ona Aldona, Miami Beach, FL; Bronė Macijauskas, Sunny Hill, FL; A. Žukauskas, Tequesta, FL; E. Katalienė, Chicago, IL; B. Uzusienis, Chicago Ridge, IL; J. Bauzys, Orlando Park, IL; A. Bapirstis, Baltimore, MD; Irena Cade, Amherst, MA; Sophie, A. Rimas, Lawrence, MA; Aldona O. Dacys, Norwood, MA; Dalia Pautienis, W. Barnstable, MA; Marijona Zeringienė, Westfield, MA; Ona Linartas, Elizabeth, NJ; J. Iskauskas, Clifton, NJ; Aldona Pitkunigis, Scotch Plains, NJ; I. Ozalas, Amsterdam, NY; J. B. Rudis, Brooklyn, NY; Anna Baksys, Calverton, NY; Dr. Giedrė Kumpikas, Hollis Hills, NY; A. Ilgutis, Woodhaven, NY; I. Krivickas, Richmond Hill, NY; J. Dailyde, Windsor, OH; P. Vaskys, Cheltenham, PA; V. Banevicius, Philadelphia, PA; C. Hardy, Secane, PA; Linda Barthel, Fairfax, VA.

Po 7 dol.: Marija Pakutka, Brooklyn, NY.

Po 5 dol.: P. Grusas, Agoura, CA; Aldona Audronis, Glendale, CA; Danutė Domkus, Los Angeles, CA; G. Vildžius, Ledyard, CT; Z. Delinikaitis, Waterbury, CT; Regina Duoba, Boca Raton, FL; P. Jack-

plojimais, o dėkingumo šukniai palydėjo ir patį ansamblių.

Scenos gilumoje ant tamsiai raudono audinio viršuje kabėjo Lietuvos vytytis, po juo skaičius 75, žemiau data 1918 II 16, o dar žemiau — Mindaugo karaliaus skydas, po juo įrašas 1251 Mindaugas Rex — (Mindaugas karalius). Nuo vytyties šonų iš abiejų pusių į scenos angą buvo nutiesta plati tautinė juosta.

Patalpų papuošimą atliko Ramutė Cesnavičienė ir Paulius Jurkus.

Minėjimo rengime ir jo pravedime jautėsi gera tvarka, o jai vadovavo sumanus renginių vadovas Kęstutis Miklas.

Minėjimą rengė jungtinis komitetas: Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos valdyba, Tautos Fondas ir Amerikos Lietuvių Tarybos New Yorko skyrius. Renginio pirmininkavimas keičias rotacine tvarka. Šiame pirminkavo Lietuvių Bendruomenės apygardos valdyba. Ateinančiais metais pirmininkaus Tautos Fondas.

Surinktas aukas ir jų paskirstymą paskelbs renginių finansų vadovai. (p.j.)

unas, Brookville, FL; V. Sakas, Lake Worth, FL; P. Tyla, Leesburg, FL; Eugenija Karasevičienė, Miami, FL; Eugenia Donohue, Port Richey, FL; Janina Giedraitis, St. Petersburg Beach, FL; Jadvyga Ostrogorsky, Boise, ID; K. Dulys, Crownsville, MD; Milda Brandtneris, Avon, MA; J. Lapšienė, Dedham, MA; Anna Bacevicius, Newton, MA; Ona Pajeda, Worcester, MA; C. Savickas, Worcester, MA; S. Pragulba, Highland Park, MI; Tamara Augulis, Bloomfield, NJ; K. Ciuderis, Fort Lee, NJ; A. Girmius, Howell, NJ; Anna Kneser, Newark, NJ; Jadvyga Skrzynski, Passaic, NJ; Casimira Genevich, Brooklyn, NY; V. Kidolis, Jamaica, NY; Valentina Modzeliuskienė, Ridgewood, NY; J. Rastikis, Dayton, OH; S. Allalunis, Pittsburgh, PA; J. Puodziunas, Philadelphia, PA; Anna Wargo, St. Claire, PA; E. Lapinas, Johnson City, TN; Julia P. Holbert, San Antonio, TX

Po 3 dol.: Fr. B. Kaunas, O.S.J., Santa Cruz, CA.

Po 2 dol.: P. Kiaunė, Rochester, NY.

Kiekviena auka yra didelė pagalba *Darbininkui*. Laikraščio atėtis priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtu galima išsilaikyti.

Už kiekvieną auką nuoširdžiai dėkojame.
Darbininko Administracija